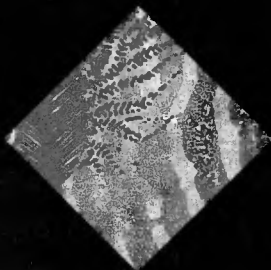

93-082C

het pamflet

N A D E R E U I T W E R K I N G & C O N C R E T E K E U Z E S

Boekinstichting - Bibliotheek
Hemelpoort 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Het Pamflet

NADERE UITWERKING EN CONCRETE KEUZES

1.	Inleiding	2
2.	De podiumkunsten	10
3.	De beeldende kunst en de musea	38
4.	Film en video	50
5.	De letteren en het bibliotheekwerk	52
6.	Amateuristische kunstbeoefening en kunstzinnige vorming	58
7.	Overigens	65
8.	Samenvatting en financieel overzicht	78

Boekmansichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Algemeen

Met dit onderdeel van Het Pamflet willen wij de concrete keuzes in ons cultuurbeleid voor de komende periode nader toelichten. Dit deel kan worden beschouwd als de uitwerking in detail van de meer algemene doelstellingen en inhoudelijke keuzes die we gaven in het andere deel van Het Pamflet. Wij beperken ons daarbij tot vooral de feitelijke voorstellen die wij ten aanzien van de subsidiëring van culturele instellingen in onze stad aan uw raad willen doen. Dat betekent niet dat er geen andere kwesties van meer algemene aard in de cultuursector zouden spelen. Zo zou er ook wel het een en ander opgemerkt kunnen worden over bijvoorbeeld de wijzigingen in de structuur van het (landelijke) beleid ten aanzien van de beeldende kunst. Ook over zaken als toegangsprijzen in de cultuursector of het belang van sponsoring zouden veel beharigenswaardige opmerkingen geplaatst kunnen worden. Wij doen dat hier niet. Wat ons betreft gaat het in Het Pamflet om de grote lijnen en de concrete keuzes die daaruit voortkomen ten aanzien van de subsidiëring van instellingen in onze stad in de komende vier jaar. Voor we ons echter naar de toekomst wenden, willen we allereerst terugkijken naar de nu bijna afgelopen periode.

Structuur in cultuur

De nota 'Structuur in cultuur' had betrekking op de jaren 1989 tot en met 1991. Die periode loopt nu ten einde. Wij vinden het zinvol om onszelf de vraag te stellen of

‘Structuur in cultuur’ ons gebracht heeft wat wij er van hadden verwacht. Allereerst is het dan van belang om op te merken dat de nota ‘Structuur in cultuur’ overwegend positieve reacties heeft opgeleverd. Een belangrijk winstpunt van ‘Structuur in cultuur’ is daarbij wat ons betreft simpelweg al gelegen in het feit dat een cultuurnota een podium biedt aan alle betrokkenen om uitspraken te doen over het gewenste beleid en de verwachtingen die daarbij ten aanzien van instellingen en politiek een rol spelen. De periode van besluitvorming rond de cultuurnota stelde alle betrokkenen in de gelegenheid om hun mening naar voren te brengen. Al die meningen zijn in de uiteindelijke besluitvorming op het politieke niveau betrokken geweest. Wij menen dat het democratisch gehalte van beslissingen in de cultuursector door een dergelijke integrale afweging sterk is verhoogd.

Belangrijke winst is daarnaast ook de duidelijkheid die gebracht is in de structuur van het kunstenveld. Opmerkelijk was dat er wél een brede discussie op gang kwam naar aanleiding van onze inhoudelijke doelstellingen, maar dat de nieuwe systematiek die wij introduceerden allerwegen op brede instemming mocht rekenen.

Doelstellingen

Wat de doelstellingen betreft: in ‘Structuur in cultuur’ maakten wij onderscheid tussen enerzijds verbreding, anderzijds verdieping en in de derde plaats flexibiliteit en initiërend optreden.

Met de verbredingsdoelstelling beoogden wij een toename van de participatie in de cultuur te bewerkstelligen. Die doelstelling verbonden wij met name aan de kernvoorzieningen. De instellingen die wij als zodanig bestempelden zouden naar onze mening in staat moeten zijn om met een goed aanbod en een daarop toegespitst marketingbeleid een toename van de aantallen 'gebruikers' te realiseren. Dat is bij de Stadsschouwburg, De Oosterpoort en de Stichting Kunstzinnige Vorming Groningen uitstekend gelukt. In iets mindere mate is dat ook gerealiseerd bij het Centrum Beeldende Kunst en de Openbare Bibliotheek Groningen. Waarbij we bij die laatste instelling zouden willen aantekenen dat het gebruik van de Openbare Bibliotheek in Groningen — ook landelijk gezien — al erg hoog lag. Het Groninger Museum blijft qua bezoekersaantallen aan de lage kant en lijkt er in haar huidige onderkomen ook niet meer in te zullen slagen om hierin verandering te brengen.

De verdiepingsdoelstelling verbonden wij vooral aan de specifieke voorzieningen. Het is wat moeilijker dan bij de kernvoorzieningen om over de realisering van die doelstelling bij de specifieke voorzieningen algemene uitspraken te doen. Dat heeft er mee te maken dat de groep van de specifieke voorzieningen veel diverser is samengesteld. Voor een nadere beoordeling van de prestaties van de verschillende instellingen uit deze categorie verwijzen wij daarom naar de volgende hoofdstukken uit dit tweede deel van Het Pamflet.

Ons streven naar flexibiliteit had vooral betrekking op de incidentele middelen die ons ter beschikking staan. Recent onderzoek naar het gebruik van de incidentenpot

leverde als beeld op dat er vanaf 1986 een steeds toenemend aantal verzoeken om subsidie uit de incidentenpot binnenkomt. In 1989, het laatste jaar dat in het onderzoek betrokken was, lag dit aantal op 121. Daarvan konden 71 gehonoreerd worden. In 1986 lag dat aantal nog op 47. Het gemiddeld toegekende subsidiebedrag per aanvrager steeg in die periode met bijna f 2.000,—. Die cijfers geven aan dat er van een goed gevulde incidentenpot een stimulerende invloed uitgaat. Waar het gaat om flexibel reageren op ontwikkelingen in het kunstenveld, is de incidentenpot een bij uitstek geschikt instrument.

Waar het ging om initiërend optreden ten slotte, ligt een aantal projecten nog vers in het geheugen. De film 'De Verlossing' en het theaterspektakel 'Peer Gynt' werden mogelijk gemaakt door opdrachten in het kader van het gemeentelijk opdrachtenbeleid. Recent entameerden wij daarnaast bijvoorbeeld ook het spraakmakende 'Stadsmarkeringsproject' en de manifestatie 'What a wonderful world'.

Instrumentarium

Een essentieel onderdeel van 'Structuur in cultuur' was de indeling in verschillende categorieën en het daarmee gepaard gaande onderscheid in subsidietermijnen die van toepassing zijn. Die subsidietermijn is (ondermeer) weer van belang in relatie tot de wijze van financiering.

Bij de **kernvoorzieningen** is ons streven erop gericht om subsidie-afspraken voor de lange termijn te maken. In ‘Structuur in cultuur’ namen wij ons in dat verband voor om bij alle kernvoorzieningen tot invoering van budgetsubsiëring te komen. Het invoeren van budgetsubsiëring op de wijze die ons voor ogen stond, bracht echter gevaren met zich mee in die zin dat op de prestaties omzetbelasting geheven zou kunnen worden. Een dergelijke ontwikkeling zou een grote stijging van de kosten met zich mee brengen. We zullen onderzoeken op welke wijze budgetsubsiëringcontracten voor de komende periode afgesloten zouden kunnen worden zonder de genoemde risico’s.

Aan de **specifieke voorzieningen** koppelden wij een ‘lichte’ vorm van budgetsubsiëring. Instellingen in de categorie van de specifieke voorzieningen krijgen een subsidietoezegging voor vier jaar. Na die vier jaar vervalt — in principe — de toezegging. Die automatische beëindiging van de subsidie maakt het ons mogelijk om na vier jaar de categorie van de specifieke voorzieningen opnieuw — en naar actuele inzichten — in te vullen. Subsiëring geschiedt dus eigenlijk in ‘blokken’ van vier jaar. Specifieke voorzieningen hoeven pas definitief af te rekenen na het verstrijken van die vier jaar. In de tussenliggende jaren kan de gesubsidieerde instelling in principe gelden en activiteiten over de jaargrens heen schuiven.

Bij de **incidentele voorzieningen** tenslotte vindt subsidiëring per project plaats na een inhoudelijke afweging, waarbij de Adviesraad Cultuur een rol speelt. Van de incidentenpot, het grootste budget waar we in dat kader over kunnen beschikken, wordt ieder jaar ruim gebruik gemaakt,

zoeer zelfs dat het beschikbare budget bij volledige honorering van alle aanvragen ruim twee keer zou worden overschreden. Het grote gebruik van de incidentenpot als incidentele subsidie-mogelijkheid, toont aan dat de flexibiliteit van middelen binnen de incidentenpot een uitstekend instrument is om adequaat te reageren op initiatieven vanuit ‘het veld’.

Eén aspect van de subsidieverleningen vanuit de incidentenpot verdient naar onze mening verbetering: de termijn van afhandeling. Momenteel is een subsidieverzoek gemiddeld zo'n vier maanden in behandeling. Wij willen die termijn graag terugbrengen naar op z'n hoogst drie maanden.

Structuur en instrumentarium in de komende periode

De ervaringen uit de afgelopen jaren geven ons geen aanleiding om in de structuur van ons beleid nu grote veranderingen te gaan brengen. Op één punt hebben wij echter gekozen voor grotere helderheid in de structuur. Vanuit de incidentenpot werd de afgelopen jaren een aantal instellingen feitelijk structureel ondersteund. Waar we in relatie tot onze doelstelling daar aanleiding voor konden vinden, hebben we er voor gekozen die instellingen ook te gaan beschouwen als specifieke voorzieningen. Daarmee is het budget van de incidentenpot voor een veel groter deel echt incidenteel besteedbaar geworden. Wij beschouwen dat als een winstpunt.

In het algemeen willen wij in de komende periode vasthouden aan de bestaande systematiek. Dat betekent dat verder gegaan zal worden met de invoering van budgetsubsiëring bij de kernvoorzieningen. Een lichte vorm van budgetsubsiëring willen wij in de komende vier jaar ook toe gaan passen bij de specifieke voorzieningen. Die overeenkomsten zullen minder gedetailleerd zijn dan bij de kernvoorzieningen en vooral gericht zijn op hoofdlijnen.

Budgetsubsiëring betekent ook dat de specifieke voorzieningen een grotere mate van budgetvrijheid krijgen. De afgelopen periode hebben wij moeten constateren dat die vrijheid in een aantal gevallen tot financiële onvoorzichtigheid heeft geleid. Voor de komende periode zullen we wat dat betreft dan ook betere garanties vragen van de specifieke voorzieningen. Van onze kant zullen wij de vinger nog meer aan de pols gaan houden. Tijdens de halfjaarlijkse gesprekken die met de specifieke voorzieningen gehouden worden, zullen we de financiële positie van de instellingen aan de hand van begrotingen en afrekeningen gaan bespreken.

De Adviesraad Cultuur heeft in zijn advies een drietal suggesties geleverd voor verbetering van het financieel beheer bij de specifieke voorzieningen. Men sprak een voorkeur uit voor een optie waarbij een beheersstichting de financiële gang van zaken bij diverse instellingen voor zijn rekening zou kunnen nemen. Wij vinden dat een interessante gedachte, die echter nog wel enige nadere uitwerking nodig heeft. In de gesprekken met de instellingen die zullen volgen op de presentatie van Het Pamflet, willen wij de behoefte aan een

dergelijke beheersstichting bij de instellingen onderzoeken. Aan de hand van de uitkomsten van die gesprekken, willen wij ons een nader oordeel vormen over die optie.

Daarmee willen wij nu de algemene inleiding op de nadere uitwerking van ons beleid voor de komende periode afsluiten. In de volgende hoofdstukken presenteren wij nu de concrete keuzes. Wij zullen die per discipline en per instelling nader toelichten.

Stadsschouwburg en Het Kruithuis

De Stadsschouwburg en het daarbij behorende Kruithuis beschouwen wij onveranderlijk als een kernvoorziening op het gebied van de podiumkunsten in onze stad. De Stadsschouwburg heeft de afgelopen jaren een breed aanbod gepresenteerd. Met de door de afdeling Marketing ontwikkelde marketingstrategie zijn er fraaie resultaten behaald bij het interesseren daarvoor van specifieke publieksgroepen als scholen, bedrijfsverenigingen en ouderen. Op die manier is veel bijgedragen aan de vergroting van de deelname. Die lijn zal in de toekomst dan ook voortgezet moeten worden. Bij wijze van proef zal in dat verband voor het komende theaterseizoen de Seizoenskrant, waarin vrijwel alle voorstellingen in de Stadsschouwburg, Het Kruithuis en De Oosterpoort staan opgenomen, huis aan huis worden verspreid. Afhankelijk van de uitkomsten van die proef zal worden besloten of een dergelijke verspreidingsmethodiek ook in de komende jaren kan worden toegepast.

10

De podiumkunsten

toneel

In de programmering ligt de nadruk op een hoog kwalitatief aanbod en op diverterende voorstellingen. Voor produkties in dat laatste genre is een groot publiek in Groningen. Het is eerder regel dan uitzondering dat voorstellingen uit die categorie volledig zijn uitverkocht. Het succes op dat front betekent overigens niet dat de Stadsschouwburg nu een kwalitatief aanbod uit de weg zou gaan. Immers ook op dat terrein zijn goede resultaten behaald. De bezoekcijfers van voorstellingen van repertoiretoneelgezelschappen en de 'betere' vrije produkties horen tot de hoogste in het land.

De afgelopen seizoenen heeft de schouwburg zich ook meer en meer geprofileerd door het brengen van bijzondere voorstellingen. In dat kader kan bijvoorbeeld de reeks van Shakespeare's Rozenoorlogen van de English Shakespeare Company worden genoemd. Een ander hoogtepunt was de Don Juan van de Filmactorsstudio uit Rusland. Die voorstelling was behalve in Groningen, slechts in vier andere Europese steden te zien.

Wij vinden dat dit beleid de komende jaren moet worden doorgezet. Highlights uit het (inter)nationale theateraangebod, ook op bijvoorbeeld opera-gebied, kunnen binnen de programmering uitstekend bijdragen aan de bruisdoelstelling.

Een laatste opmerking tenslotte over de Stadsschouwburg. De laatste jaren is er, terecht, veel aandacht besteed aan publieksvoorzieningen. In de loop der jaren zijn er veel klachten genoteerd over de stoelen en, vooral, de gebrekkige zichtlijnen. Bij het begin van het seizoen 1990-1991 is daarom het zogenaamde stoelenplan van start gegaan. Doel van dat plan is om met behulp van de opbrengsten van de stoelenplan-toeslag en met bijdragen van sponsors de stoelen te vernieuwen. Tegelijkertijd kunnen dan ook de zichtlijnen worden verbeterd. Wij hopen dat een en ander voor het volgende seizoen gerealiseerd zal zijn.

In **Het Kruithuis** is in de afgelopen periode meer aandacht geschonken aan het margetheater en het jeugdtheater. Het aanbod van amateurvoorstellingen is enigszins teruggelopen. Die ontwikkeling kan worden verklaard door het

ontstaan van nieuwe theatertjes, zoals het Prinsentheater en het Universiteitstheater. Die zalen richten zich vooral op de amateursector en zijn daarvoor speeltechnisch ook beter toegerust. Dat biedt Het Kruithuis ook de ruimte zich op andere gebieden te profileren. In dat kader kunnen de workshops, een samenwerkingsproject van Stadsschouwburg, De Voorziening en het Grand Theatre, niet ongenoemd blijven. Binnen dat project werken semi-professionele schrijvers, toneelspelers en vormgevers uit stad en provincie Groningen onder leiding van gerenommeerde professionals aan de ontwikkeling van hun mogelijkheden. Over de workshops zijn wij erg enthousiast. Wanneer deze activiteit de komende jaren op het huidige niveau gecontinueerd kan blijven, willen wij voor een volgende periode subsidiëring van de workshops als specifieke voorziening overwegen. Deze activiteiten sluiten immers uitstekend aan bij ons streven naar het ondersteunen van jong talent uit onze stad. Wat ons betreft vervult Het Kruithuis daarin ook de komende jaren een belangrijke rol.

De Voorziening/Het Noord Nederlands Toneel

De Voorziening, of het Noord Nederlands Toneel zoals dit gezelschap binnenkort zal gaan heten, is de enige volledig professionele theaterorganisatie in de stad Groningen. Sinds de zogenaamde herschikkingsoperatie uit 1985 hebben wij met De Voorziening geen subsidiërelatie meer. Het gezelschap wordt thans volledig door het Rijk gesubsidieerd. De Voorziening heeft een wat moeizame periode achter de rug. Ondanks het ruime budget en de bijna ideale huisvesting in De Studio aan de Akkerstraat is De Voorziening er de afgelopen jaren niet in geslaagd een helder artistiek beleid

uit te zetten. Het gezelschap bevindt zich ondertussen in een overgangsfase; er is een nieuwe artistiek leider aangetrokken en ook overigens hebben zich op het personele vlak nogal wat wijzigingen voltrokken. Met deze nieuwe bezetting wordt gewerkt aan een nieuwe artistieke koers. Men lijkt voor de komende jaren vooral te gaan mikken op een verhoging van het aantal produkties voor de grote zaal. Voor die voorstellingen heeft men inmiddels een aantal gerenommeerde acteurs en regisseurs kunnen aantrekken. Over die koers zouden we het volgende willen opmerken. Wij onderkennen met het Noord Nederlands Toneel het belang van kwalitatief hoogstaand en goed gebracht (repertoire-)toneel. Aan de andere kant menen we dat door het aanbod van de Stadsschouwburg het (landelijke) repertoiretooneel al in ruime mate in Groningen te zien is. Met andere woorden: de noodzaak van de thans gemaakte keuze is voor ons niet evident. Juist door het relatieve isolement van de stad Groningen liggen hier —ook op toneelgebied— kansen om meer risico's aan te gaan en sterker het experiment te zoeken. In onze visie zou dat juist mogelijk zijn door het opbouwen van een (klein) ensemble. De Commissie Austen adviseerde ons eind 1990 over de situatie rond De Voorziening. In dat advies werd geconstateerd dat met name het ontbreken van een traditie in de produktie van toneel in het Noorden De Voorziening parten speelt. Om die reden zou er volgens de Commissie Austen thans een begin gemaakt moeten worden met het creëren van een dergelijke traditie. Dat zou kunnen door een repertoire op te bouwen en later wellicht een ensemble. Vooral die laatste constatering spreekt ons aan. Wij hechten aan een sterke wisselwerking tussen het Noord Nederlands Toneel en de culturele infrastructuur in onze stad. Wat ons betreft wordt die wisselwerking, nu zichtbaar in de ondersteuning aan het Grand

Theatre en de Kruithuis-workshops, in de komende jaren op meer gebieden geïntensiveerd.

Grand Theatre

Het Grand Theatre speelt binnen de infrastructuur op het gebied van theater in Groningen een belangrijke rol. Aan de ene kant geeft het Grand op haar podia ruimte aan voorstellingen uit het zogenaamde tweede circuit; voorstellingen die vaak vernieuwend en eigenzinnig zijn. Daarnaast is het Grand ook van belang als producent.

14

De podiumkunsten

toneel

De Vereniging Grand Theatre Grandioos, verantwoordelijk voor programmering en exploitatie van het pand, subsidiëren wij als specifieke voorziening met f 200.000,— per jaar. Daarnaast draagt ook De Voorziening, eigenaar van het pand, substantieel bij in de exploitatie. De Stichting Grand Theatre Producties subsidieerden wij tot nu toe steeds incidenteel per project. De produktiestichting wordt voorts al geruime tijd door het Rijk gesubsidieerd als één van de theaterwerkplaatsen in ons land. Daarmee was in het seizoen 1990/1991 een bedrag gemoeid van f 150.000,—.

De Adviesraad Cultuur is in zijn advies tot de conclusie gekomen dat de Vereniging Grand Theatre Grandioos gehandhaafd moet blijven als specifieke voorziening met een jaarlijks subsidie van f 200.000,—. Wij willen dat advies overnemen. Ten aanzien van de Stichting Grand Theatre Producties stelt de Adviesraad Cultuur voor om een jaarlijkse subsidie van f 75.000,— te verstrekken. De Adviesraad baseert

dat bedrag op wat er de afgelopen jaren gemiddeld aan Grand-producties is besteed. Ook dat advies willen wij overnemen. Zoals gezegd droegen wij tot op heden steeds op incidentele basis bij in producties van de produktiestichting. Daarbij is ons gebleken dat de termijnen die bij incidentele aanvragen een rol spelen, zich niet altijd optimaal verhouden met de tijdsdruk die gepaard gaat aan het ad hoc-produceren en het slagvaardig inspelen op actuele situaties. Een belangrijker argument voor toekenning van een specifiek subsidiebedrag is evenwel dat wij, net als de Adviesraad Cultuur, van mening zijn dat de Stichting Grand Theatre Producties haar werkplaatsfunctie op een uitstekende manier vervult. Wij willen onze waardering voor de activiteiten van de Stichting met deze financiële garantie onderstrepen. Wij stellen uw raad derhalve voor om met ingang van 1992 de Stichting Grand Theatre Producties als specifieke voorziening te willen beschouwen met een jaarlijkse subsidie van f 75.000,—.

15

De podiumkunsten

toneel

Behalve als subsidiënt is onze gemeente ook op een andere manier betrokken bij dit theater. Al weer geruime tijd geleden presenteerde het Grand Theatre een ambitieus verbouwingsplan. In samenspraak met het Grand Theatre zelf en de eigenaar van het pand en medesubsidiënt De Voorziening hebben wij dat plan op een aantal punten nader bekeken. Uitgaande van de eigenheid en sfeer van het huidige pand zien wij goede mogelijkheden om een verbouw te realiseren. Wij zullen daartoe een aantal varianten nader onderzoeken en uw raad hieromtrent te zijner tijd afzonderlijk informeren en raadplegen.

Theater te Water

In de nota 'Structuur in cultuur' maakten wij al melding van Theater te Water als een belangrijke semi-professionele theaterproducent in Groningen. Wij konden toen (nog) geen aanleiding vinden om dit gezelschap voor een langere termijn zekerheid te bieden omtrent de subsidiëring. In die situatie is nu, wat ons betreft, verandering gekomen. Theater te Water heeft zich in de afgelopen jaren steeds meer bewezen als een interessante theaterproducent. Wij hebben geconstateerd dat het gezelschap een belangrijke stimulerende werking heeft op de semi-professionele sector in onze stad door het aanboren en opleiden van nieuwe 'talenten'. De kwalitatief goede producties worden door stad en provincie gespreid. Van belang is verder het feit dat Theater te Water ook de wijken 'aandoet'. Dat laatste aspect is, mede gelet op onze doelstellingen, voor ons van grote betekenis.

De afgelopen jaren is Theater te Water door ons steeds op incidentele basis gesubsidieerd. Het gezelschap heeft echter naast de kosten die gepaard gaan aan de producties ook vaste lasten. Met name die laatste kosten worden steeds moeilijker te dekken uit de incidentele bijdragen voor de projecten. We hebben een aantal malen overleg gevoerd met Theater te Water. Daarbij bracht men van de kant van het gezelschap ook het streven naar een zekere professionalisering naar voren.

De Adviesraad Cultuur kwam in zijn advies tot de conclusie dat Stichting Theater te Water voor de

komende periode gerekend zou moeten worden tot de specifieke voorzieningen. Men stelt daarbij een jaarlijkse bijdrage van f 30.000,— voor. Dat advies willen wij overnemen. Een volledige professionalisering van het gezelschap kunnen en willen wij niet voor onze rekening nemen. Wel willen wij graag bewerkstelligen dat Theater te Water vanuit een iets steviger basis dan voorheen kan voortgaan met de ontwikkeling van haar activiteiten. Wij stellen uw raad derhalve voor om ten behoeve van de jaarlijks uit te brengen produktie en een deel van de organisatiekosten Stichting Theater te Water als specifieke voorziening met f 30.000,— per jaar te subsidiëren.

Vooropleiding Theater

17

De Stichting Vooropleiding Theater houdt zich bezig met het opleiden van kinderen en jongeren tussen de 9 en 22 jaar die zich willen bekwamen in het maken en spelen van toneel. In het kader van die opleiding worden jaarlijks ook enkele produkties uitgebracht; voorstellingen die in Groningen, maar ook landelijk, spraakmakend zijn. De Stichting Vooropleiding Theater is vanaf 1989 door ons als specifieke voorziening gesubsidieerd met f 30.000,— per jaar. Voor de verschillende produkties hebben wij de afgelopen jaren steeds incidenteel een bijdrage geleverd. Daarnaast hebben wij de Vooropleiding Theater de laatste jaren steeds gesubsidieerd voor de zogenaamde 'Sinterklaasvoorstelling', een toneelvoorstelling die in de decembermaand speciaal voor het onderwijs wordt gemaakt. Hiervoor staat op de gemeentebegroting een bedrag van f 10.000,— geraamd.

De podiumkunsten

toneel

De Vooropleiding Theater heeft zich in de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. Het aantal leerlingen en de kwaliteit van de uitgebrachte produkties lijken zich steeds te verhogen. In relatie tot onze doelstellingen scoort de Vooropleiding hoog als het gaat om het stimuleren en begeleiden van jonge talenten. De samenwerkingsverbanden, die men in de afgelopen jaren aangegaan is met ondermeer het Grand Theatre en de Stadsschouwburg, leverden resultaten op die zeer de moeite waard zijn. Wij vinden daarin voldoende reden om ook voor de komende periode de Stichting Vooropleiding Theater als specifieke voorziening te handhaven. De Adviesraad Cultuur is dat eveneens van mening; men bepleit een ophoging van het subsidie naar *f*50.000,— per jaar. De raad meent dat met dat bedrag zowel de opleidingskant van de Vooropleiding bekostigd zou kunnen worden alsook de produkties die men jaarlijks uitbrengt. In die motivering van de Adviesraad kunnen wij ons ten dele vinden. Als subsidiebedrag voor de komende periode denken wij echter niet aan *f*50.000,—, maar aan *f*60.000,— per jaar.

De afgelopen jaren werd het bedrag, dat op de begroting geraamd stond voor de 'Sinterklaasvoorstelling', eigenlijk al structureel toegekend aan de Vooropleiding. Wij willen uw raad voorstellen die feitelijke situatie nu te formaliseren. In concreto houdt dat in dat wij u voorstellen de begrotingspost voor de Sinterklaasvoorstelling op te heffen en het bedrag ad *f*10.000,— toe te voegen aan het subsidie van de Vooropleiding. Jaarlijks ontving de Vooropleiding ook een bedrag van circa *f*10.000,— uit de incidentenpot. Die bijdrage, die een 'structureel' karakter begon te krijgen, zouden we nu ook definitief aan het budget van de Vooropleiding toe willen

voegen. Daarmee zou de reservering voor de Vooropleiding in totaal f50.000,— gaan bedragen.

De Adviesraad Cultuur wees in zijn advies al op de onzekere huisvestingssituatie van de Vooropleiding. Die problematiek is thans actueel geworden. De huidige lokatie — de Westerkerk aan de Kraneweg — zal medio 1991 in verband met nieuwbouw aldaar verlaten moeten worden. De Vooropleiding wordt daardoor geconfronteerd met hogere huisvestingslasten. Met het oog daarop achten wij een grotere bijdrage aan deze instelling, dan de Adviesraad ons adviseerde, wel gerechtvaardigd.

Concreet willen wij uw raad voorstellen om de Vooropleiding Theater de komende periode als specifieke voorziening met f 60.000,— per jaar te subsidiëren. Wij zijn van mening dat de Vooropleiding vanuit dit budget het opleidingsaspect, de jaarlijkse produkties en haar huisvestingslasten zal moeten kunnen bekostigen.

Firma Tip Top

Rond kindertheater Tip Top spelen recent een aantal nieuwe ontwikkelingen. Het gezelschap heeft onlangs besloten om zichzelf na zes jaar op te heffen. De achterliggende reden daarvan is dat men zelf van mening is dat de huidige organisatie te klein zou zijn voor de veelheid van ideeën en doelstellingen, die zijn of worden ontwikkeld. Per 1 juli 1991 wil men zich splitsen in twee nieuwe organisaties. De ene helft zal onder de naam 'Holle Vaten' vooral beeldend jeugdtheater

gaan brengen. De andere helft zal als 'De Citadel' met een kleine spelerskern jeugdtheater gaan maken voor het onderwijs.

De Citadel wil in 1992 gaan werken met een jaarbegroting van f460.000,— . Daarvan vraagt men aan de gemeente Groningen en de provincies Groningen en Drenthe elk f92.000,— . Het Rijk zou f184.000,— moeten bijdragen.

Alvorens in te gaan op die vraag, willen we eerst kort de ontwikkelingen memoreren in het landelijke beleid ten aanzien van het jeugdtheater. De Raad voor de Kunst heeft onlangs een advies uitgebracht aan de Minister van WVC over het jeugdtheaterbeleid. Daarin wordt een herverdeling van de sinds 1985 bestaande verdeling van taken tussen de verschillende overheden bepleit. Centraal blijft evenwel ook in die eventuele nieuwe situatie de rol van de provincies. De provincies blijven verantwoordelijk voor de instandhouding van het jeugdtheater, eventueel in de vorm van co-financiering met het Rijk. De standplaatsgemeenten dragen de verantwoordelijkheid voor de huisvesting. Voor de afname ligt er een gedeelde verantwoordelijkheid voor gemeenten en provincies.

De provincie Groningen heeft onlangs de toestand van het jeugdtheater in Groningen laten onderzoeken. Naar aanleiding van dat onderzoek is besloten de Werkgroep Noordelijk Toneel te vragen een rapport uit te brengen over wensen en keuzes ten aanzien van jeugdtheater in het Noorden. Op basis van een dergelijk rapport zal het Rijk een standpunt kunnen bepalen over de ondersteuning van jeugdtheater in het Noorden. Die besluitvorming zal plaatsvinden in het kader van het nieuwe kunstenplan, dat met ingang van 1993 van kracht zal zijn.

Terug nu naar De Citadel en Holle Vaten. Wij constateren op dit moment een patstelling in het jeugdtheaterbeleid in het Noorden. De partijen die de verantwoordelijkheid dragen voor de ondersteuning van de gezelschappen, de provincies en het Rijk, hebben zich geen van beiden nog uitgesproken. In die situatie is het voor ons onmogelijk om al wél verregaande uitspraken te doen of definitieve keuzes te maken.

De Adviesraad Cultuur heeft zich over de nieuwe gezelschappen eveneens nog niet uit kunnen spreken. Ten aanzien van het (straks niet meer bestaande) Tip Top kwam men tot de conclusie dat dit gezelschap op dit moment nog niet in aanmerking komt als specifieke voorziening. De Adviesraad pleitte voor ondersteuning vanuit de incidentenpot. Die laatste aanbeveling is wat ons betreft ook van toepassing op de nieuwe gezelschappen. Subsidiëring van produkties van die nieuwe ensembles achten wij vooralsnog alleen denkbaar vanuit de incidentele middelen.

Wat de gemeentelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de afname van het jeugdtheateraanbod betreft, wijzen we nog op het volgende. De gemeente Groningen draagt langs een drietal lijnen bij in de afname van het jeugdtheater. Wij subsidiëren Het Kruithuis en het Grand Theatre, twee podia die wekelijks jeugdtheatervoorstellingen programmeren. Daarnaast dragen wij via 'Cultuur op school' bij in de afname van kindervoorstellingen in het onderwijs. Op die manier helpen wij dus ook in de huidige situatie al wel degelijk mee aan het creëren van een volwaardig aanbod van jeugdvoorstellingen in Groningen.

Santelli

Jeugdcircus Santelli Groningen heeft in haar inmiddels al meer dan vijftientigjarig bestaan een geheel eigen plaats opgebouwd. Niet alleen in Groningen is er grote belangstelling voor de activiteiten van Santelli, maar ook nationaal en zelfs internationaal is er aandacht voor dit jeugdcircus. De afgelopen jaren verzorgde het gezelschap jaarlijks circa vijftig goed bezochte voorstellingen. Het artistieke niveau van dit jeugdcircus is hoog. Met grote regelmaat worden door de enthousiaste vrijwilligers en medewerkers nieuwe nummers gepresenteerd. De afgelopen periode is voor Santelli niet een gemakkelijke geweest. Met grote inzet van alle betrokkenen is men er echter in geslaagd de activiteiten van Santelli te continueren.

22

De podiumkunsten

toneel

De Adviesraad Cultuur constateert dat de artistieke, organisatorische en financiële situatie van jeugdcircus Santelli gezond is. Men heeft vertrouwen in de plannen voor de toekomst. De Adviesraad stelt voor om Santelli ook voor de komende periode als specifieke voorziening te beschouwen en de subsidie met *f* 4.000,— te verhogen tot *f* 15.000,— per jaar.

Wij kunnen ons in dat advies volledig vinden. Santelli trekt volle zalen. Vaak met publiek dat langs andere wegen niet met podiumkunsten in aanraking komt. De voorstellingen worden ook vaak gegeven in andere dan de geëigende culturele accommodaties. Wij vinden dat in het licht van onze doelstelling inzake vergroting van de deelname aan cultuur een belangrijke zaak.

Santelli is verder natuurlijk niet alleen van belang voor het publiek. De kinderen die bij Santelli spelen, maken op een stimulerende en plezierige wijze kennis met spel. Ook dat vinden wij een belangrijk gegeven.

Wij willen uw raad daarom voorstellen om Jeugdcircus Santelli Groningen voor de komende periode als specifieke voorziening te subsidiëren met f15.000,— per jaar.

Reflex

Het enige professionele dansgezelschap in het Noorden, Reflex, heeft een moeilijke tijd achter de rug. Aan de ene kant werden er op het artistieke vlak volop successen behaald op de (inter)nationale podia. Maar aan de andere kant bleken er eind 1989 forse tekorten te zijn ontstaan. Tegelijkertijd kondigde de artistiek leidster aan het gezelschap te willen verlaten. In overleg besloten de subsidiënten van het gezelschap (onze gemeente, het Rijk en de provincies Groningen en Drenthe) om, naar rato van de verschillende bijdragen, het gecumuleerde tekort weg te werken. In de vacatures in de artistieke en de zakelijke leiding werd ook voorzien. De eerste resultaten van Reflex onder deze nieuwe leiding zijn inmiddels overal positief ontvangen.

Wij menen dat wij met onze bijdrage van f215.000,— per jaar ook in de komende periode een verantwoorde bijdrage leveren aan Reflex. Een eventuele verdere

stijging van het budget van Reflex zou naar onze mening, en de provincies delen die, thans van de zijde van het Rijk verwacht moeten worden. Zeker gezien de bijdragen, die het Rijk elders in den lande levert aan dansgezelschappen, verwachten wij grotere inspanningen van het Rijk ten aanzien van Reflex. Met deze stellingname sluiten wij naadloos aan op het terzake ingenomen standpunt van de Adviesraad Cultuur.

Aidjamal

Caractère Dansensemble Aidjamal heeft al enige tijd te kampen met grote financiële problemen. Wij zijn daar al geruime tijd geleden van op de hoogte gesteld door het bestuur van deze instelling. De kern van het probleem lijkt gevormd te worden door (ondermeer) de relatief hoge kosten die voor Aidjamal verbonden zijn aan de huisvesting in De Studio. Verder hebben wij geconstateerd dat het financieel beheer bij Aidjamal de laatste jaren te wensen heeft overgelaten. Wij hebben een aantal malen met het bestuur over de ontstane situatie gesproken. Daarbij is ons duidelijk geworden dat voortzetting van subsidiëring op het huidige niveau van f25.000,— volstrekt ontoereikend zou zijn.

Naar onze mening is Aidjamal in onze stad een belangrijke voorziening op dansgebied. De vorm van dans die men aanbiedt is in Nederland uniek. Slechts één ander professioneel gezelschap in Nederland beweegt zich op hetzelfde terrein. Daarbij kunnen we constateren dat de voorstellingen van Aidjamal van hoge kwaliteit zijn. Men spreekt bovendien met die voorstellingen een breed publiek aan. Met name die

laatste overwegingen, de hoge kwaliteit en de grote respons bij het publiek, sterken ons in onze mening dat het voortbestaan van Aidjamal een belangrijke zaak is.

Het gezelschap kent in haar beleid voor de komende periode een grote prioriteit toe aan dans voor de jeugd. Waar op het gebied van het toneel al lange tijd aandacht is voor het brengen van voorstellingen voor de jeugd, is de jeugddans een achtergebleven sector. Wij juichen het toe dat aan de grote hoeveelheid toneelvoorstellingen voor de jeugd, nu ook dansvoorstellingen voor de jeugd toegevoegd kunnen worden. Dat aspect van jeugdtheater sluit nauw aan bij ons streven om kinderen op zo vroeg mogelijke leeftijd met de verschillende kunstdisciplines vertrouwd te maken.

De Adviesraad Cultuur stelt voor om het subsidiebedrag voor Aidjamal in de komende periode aan te vullen tot f 50.000,— per jaar. Wij kunnen ons daar goed in vinden. We willen uw raad dan ook voorstellen om de subsidie voor Aidjamal voor de komende periode met f 24.000,— op te hogen naar f 50.000,— per jaar. Inmiddels hebben wij het gezelschap ook een bijdrage verstrekt in de sanering van de gecumuleerde tekorten. Naar onze mening bieden wij Aidjamal met die maatregelen een gezonde financiële basis om op semi-professioneel niveau te kunnen blijven opereren. Wel zullen wij aan management en bestuur duidelijke voorwaarden stellen omtrent het financieel beheer. Eventuele nieuwe tekorten in de toekomst zijn voor ons niet acceptabel.

Foltz + Company

Dit dansgezelschap onder leiding van Bob Foltz brengt al sinds enige jaren (professionele) dansproducties van een hoog niveau. Dat vinden niet alleen de critici in de pers, maar dat vindt ook het publiek. De voorstellingen van Foltz + Company kunnen zich verheugen in een grote belangstelling van de kant van de Groninger dansliefhebbers. Recent heeft het gezelschap besloten zich meer op de grote zalen te gaan richten. De afgelopen jaren hebben wij de producties van Foltz steeds incidenteel ondersteund.

26

De podiumkunsten

dans

De Adviesraad Cultuur spreekt in zijn advies vertrouwen uit in de artistieke ontwikkeling van Foltz + Company. Ook vanwege de betekenis, die het gezelschap heeft voor het professionele en amateurdansklimaat in Groningen, stelt de Adviesraad voor om Foltz als specifieke voorziening te beschouwen en met een bedrag van f50.000,— per jaar te subsidiëren.

Wij onderstrepen de opmerkingen van de Adviesraad over de artistieke ontwikkeling en de betekenis van het gezelschap voor de infrastructuur in onze stad. Nochtans komen wij tot een andere afweging. In de komende periode heeft de dans in ons beleid een grote prioriteit. Wij kunnen en willen echter niet de financiële verantwoordelijkheid nemen voor nóg een dansgezelschap in onze stad naast Reflex en Aidjamal. Om die reden achten wij het op dit moment niet wenselijk om Foltz + Company voor de komende periode te beschouwen als een specifieke voorziening.

Tegelijkertijd zien wij echter ook geen aanleiding om het beleid van de afgelopen jaren ten opzichte van Foltz te veranderen. Wij hebben de bereidheid om ook in komende producties incidenteel te blijven bijdragen.

Stichting Groningen Dansstad

De afgelopen jaren hebben wij kunnen constateren dat de dans in Groningen een bijzondere ontwikkeling doormaakt. Zowel aan de aanbodzijde als aan de vraagkant is zo langzamerhand een klimaat ontstaan dat zeer stimulerend is voor de dans in onze stad.

Wij willen dat klimaat in de komende jaren verder versterken. Daarom hebben wij vanaf 1991 op onze begroting structureel geld voor de dans bijgeraamd.

Naast een verhoging van de bijdrage aan Aidjamal, zouden wij in die danssector dan ondermeer een tweetal initiatieven willen honoreren. Het gaat om twee samenhangende activiteiten, namelijk een dansfestival en het choreografenconcours van de Stichting Groningen Dansstad.

Het choreografenconcours, dat in 1990 voor de tweede keer werd georganiseerd, heeft zich in korte tijd een grote naam verworven in de (inter)nationale danswereld. Er is een grote aandacht voor de gepresenteerde choreografieën, waarbij veel nieuw talent zichtbaar wordt. Ook voor de dansgezelschappen in onze stad gaat er van het choreografenconcours een stimulerende werking uit. Om die reden is een zekere

continuïteit in het concours van groot belang. Een jaarlijkse aflevering lijkt echter een beetje te veel van het goede te worden. We bepleiten daarom een tweejaarlijkse cyclus voor dit concours.

Voor de tussenliggende jaren heeft de Directie Cultuur plannen voor een dansfestival ontwikkeld. Met dat festival wordt een overzicht geboden van de beste choreografieën die in de twee voorgaande jaren in Nederland op de planken zijn gebracht. Dit voornemen zou gekenschetst kunnen worden als de dans-variant van het jaarlijkse theaterfestival. Gedurende het dansfestival zouden dan de prijzen voor de beste dansvoorstelling, de beste danser en danseres, de beste choreografie etc. uitgereikt kunnen worden. Een dergelijk festival kan in onze optiek een sterk stimulerende werking hebben op het dansklimaat in Groningen. Het onderstreept daarnaast ook nog eens de steeds sterker wordende rol die Groningen in het nationale dansklimaat vervult.

Voor een nadere uitwerking van deze plannen en de daadwerkelijke uitvoering daarvan, is Stichting Groningen Dansstad door ons bereid gevonden. Over de uiteindelijke vorm van het festival en de rol, die de podia van de Stadsschouwburg en De Oosterpoort daarin zouden kunnen vervullen, zullen wij nog nader overleg met de Stichting voeren.

De plannen van/met Stichting Groningen Dansstad zijn vrij recent. Het bleek onmogelijk de plannen al te presenteren in de periode waarin de Adviesraad Cultuur zijn advies formuleerde. Om die reden heeft de Adviesraad geen uitspraken kunnen doen over het beleid van de Stichting voor de komende jaren.

Op basis van de voorlopige begrotingen kunnen wij nu concluderen dat het mogelijk zou moeten zijn om voor f 75.000,— per jaar om en om een choreografenconcours en een dansfestival te organiseren.

We stellen uw raad dan ook voor om Stichting Groningen Dansstad voor de periode 1992 tot en met 1995 te subsidiëren met f 75.000,— per jaar als specifieke voorziening.

De Oosterpoort

Net als de Stadsschouwburg en Het Krui-
thuis is ook De Oosterpoort een kernvoorziening in de termen van 'Structuur in cultuur'. Vier jaar geleden is bewust gekozen voor invulling van De Oosterpoort als cultuurcentrum en niet louter en alleen muziekcentrum. Dat heeft ertoe geleid dat de afgelopen jaren in het gebouw een breed scala van activiteiten is gepresenteerd. Zo heeft het Centrum Beeldende Kunst, vooruitlopend op de nieuwbouw, haar intrek in het gebouw genomen en daarmee een waardevolle bijdrage geleverd aan de aantrekkelijkheid van De Oosterpoort. De podiumprogrammering is zeer divers: er vindt naast de muziekprogrammering een regelmatig aanbod van cabaret, kleine dans en musicals plaats. Een eerste conclusie mag zijn dat De Oosterpoort met recht het predikaat 'cultuurcentrum' voert en dat wij die lijn voor de komende jaren graag doorgetrokken zien. Het vernieuwde gebouw biedt daar alleszins de mogelijkheden voor.

Voor wat betreft de muziekprogrammering kan worden vastgesteld dat de afgelopen jaren verschillende nieuwe doelgroepen zijn aangeboord. Vermeldenswaard is de zeer succesvolle serie klassieke en moderne muziek voor kinderen op de zondagmiddag; de nietwesterse muziek heeft inmiddels een vaste plaats gekregen en geniet een bevredigende belangstelling; de jazz en de pop hebben een beleidsmatig accent gekregen en dragen veel bij aan de landelijke reputatie van De Oosterpoort als muziekcentrum van het Noorden.

Wij vinden dat dit beleid de komende jaren versterkt voortgezet moet worden. De volgende kanttekeningen kunnen daar nog bij worden geplaatst. De bruisdoelstelling wordt zeer gediend met activiteiten als Noorderslag, de JazzMarathon en, op een heel ander terrein, de samenwerking met Prime. Het continueren hiervan heeft derhalve binnen het huidige beleid een hoge prioriteit. Nieuwe initiatieven op dit gebied zullen worden toegejuicht, evenals een voortzetting van de theaterprojecten (zoals onlangs Peer Gynt). Voor wat betreft de participatiedoelstelling kan worden opgemerkt dat er mogelijk nog vergroting van deelname valt te realiseren in het meer klassiek symfonisch getinte genre: het Noord Nederlands Orkest heeft ondanks recente verbeteringen nog lang niet het belangstellingsniveau van het vroegere Noordelijk Filharmonisch Orkest.

Ook met lunchconcerten kunnen in de nieuwe constellatie nieuwe publieksgroepen worden aangeboord, waarbij het afwijkende tijdstip een belangrijke factor kan zijn.

Het Noord Nederlands Orkest

Het volledig door het Rijk gesubsidieerde Noord Nederlands Orkest is recent geformeerd uit het Noordelijk Filharmonisch Orkest en het Frysk Orkest. De start van het orkest is bepaald niet probleemloos verlopen. In de eigen organisatie hebben zich spanningen voorgedaan die ondermeer uitmondten in het vertrek van de algemeen directeur. Artistiek inhoudelijk verliep het eerste seizoen niet voorspoedig, gelet op de recensies en de tegenvallende publieke belangstelling. In het tweede seizoen lijkt het orkest zijn draai enigszins gevonden te hebben. Als standplaatsgemeente zouden wij nu voor de komende periode graag zien dat het Noord Nederlands Orkest een wezenlijke bijdrage gaat leveren aan de realisering van de twee hoofddoelstellingen van ons beleid. Voor wat betreft de participatiedoelstelling kan gemeld worden dat het orkest zich inmiddels mag verheugen in een stijgende belangstelling, maar dat deze belangstelling misschien wat eenzijdig van karakter is. Pogingen om bijvoorbeeld meer jeugdige bezoekers te trekken zouden door ons toegejuicht worden. Daarnaast hopen wij dat het orkest in de toekomst bereid is om af en toe bijzondere projecten te ondernemen.

Met name zouden wij het daarbij op prijs stellen wanneer het orkest zich wat meer zou willen oriënteren op mogelijkheden van samenwerking met andere instellingen in onze stad.

Stichting Jazz

De Stichting Jazz in Groningen speelt in de Groninger jazz-scene een wezenlijke rol. De stichting organiseert concerten en workshops en levert daarmee een belangrijke stimulans aan het klimaat voor de (geïmproviseerde) jazz-muziek in Groningen. In 'Structuur in cultuur' vertaalden wij onze waardering voor de activiteiten van de Stichting Jazz door deze te subsidiëren als specifieke voorziening. Uw raad besloot vervolgens — op ons voorstel — om de subsidie aan de stichting met f 20.000,— te verhogen tot f 76.000,— per jaar. Met die subsidie-ophoging zouden de problemen opgelost kunnen worden rond de huisvesting van Stichting Jazz en rond het achterstallig onderhoud van de repetitieruimten van Stichting KOCO in het pand aan de Aquamarijnstraat.

32

De podiumkunsten

muziek

De huisvestingsproblemen van Stichting Jazz zijn inmiddels verleden tijd. Die van Stichting KOCO niet. In overleg met het bestuur van Stichting Jazz zijn wij overeengekomen om ten laste van de jaarlijkse subsidie van de stichting een opknapbeurt van het onderkomen van Stichting KOCO mogelijk te maken. Onlangs hebben wij laten onderzoeken wat er wat dat betreft wenselijk zou zijn. Met het bestuur van Stichting KOCO zijn wij in overleg over de precieze details van wat er zou moeten en kunnen gebeuren. Duidelijk is dat er in ieder geval nog een bedrag van rond de ton nodig is om de dekking van deze operatie rond te krijgen. Dat bedrag kan gevonden worden door een bijdrage van f 11.000,— uit het budget voor Stichting Jazz te kapitaliseren.

De Adviesraad Cultuur adviseerde met betrekking tot de Stichting Jazz deze instelling ook in de komende periode te handhaven als specifieke voorziening en te subsidiëren met een jaarlijks bedrag van f 76.000,—. Wij zien Stichting Jazz voor de komende periode zeker ook als specifieke voorziening, maar komen met betrekking tot het gewenste subsidiënniveau inmiddels tot een andere afweging. Naar onze mening heeft de Stichting Jazz in de afgelopen jaren wat minder gefunctioneerd dan in de periode daarvoor. Tegelijkertijd menen wij ook dat de concerten in 'Overstag' best een wat groter publiek zouden kunnen trekken.

Op basis van die overwegingen en met de kapitaalslasten van de verbouw van het 'Noordpoolpand' in het achterhoofd, willen wij uw raad voorstellen om voor de komende periode Stichting Jazz in Groningen als specifieke voorziening te subsidiëren met een bedrag van f 50.000,— per jaar.

33

De podiumkunsten

muziek

JazzMarathon

Naast de Stichting Jazz is de JazzMarathon een van de belangrijkste activiteiten op jazz-gebied in Groningen. Na een wat moeizame periode lijkt de JazzMarathon weer zijn draai gevonden te hebben. Dit landelijk vooraanstaande evenement geeft als geen ander festival op jazz-gebied nieuwe ontwikkelingen en tendensen aan. Wij vinden dat er vanuit de JazzMarathon een sterke impuls uitgaat voor niet alleen de jazz in Groningen, maar ook in de rest van Nederland. Die landelijke belangstelling vindt zijn weerslag in een grote aandacht van de media voor het gebodene. Recentelijk heeft de NOS

besloten het festival voortaan in zijn geheel te coveren. Wij vinden de JazzMarathon een goed voorbeeld van een bruisende activiteit met een grote uitstraling. Wij verschillen dan ook van mening met de Adviesraad Cultuur over de positie die de JazzMarathon binnen ons cultuurbeleid zou moeten innemen. In zijn advies geeft de Adviesraad aan dat men wel overtuigd is van de hoge kwaliteit van de Marathon, maar dat de activiteit niet gerekend zou moeten worden tot de specifieke voorzieningen. Reden daarvoor is het feit dat de Marathon (mede) door De Oosterpoort wordt georganiseerd.

Wij delen die visie niet. De JazzMarathon is een activiteit met een grote mate van zelfstandigheid. De acts die in de Marathon gepresenteerd worden, behoren niet tot de 'gewone' programmering van De Oosterpoort. Het feit dat er ook door het Rijk separaat bijgedragen wordt in de kosten van de Marathon, geeft aan dat er méér aan de hand is dan een gewone activiteit van De Oosterpoort.

Wij willen uw raad dan ook voorstellen om de JazzMarathon voor de komende periode de zekerheid van een meerjarige subsidie te geven. Concreet leggen wij u voor om te besluiten de JazzMarathon als specifieke voorziening te benoemen en te subsidiëren met een bedrag van f 40.000,— per jaar.

Noorderslag

Sinds enkele jaren is de popmanifestatie Noorderslag een begrip geworden in Nederland. Dit festival

geeft een overzicht van de ontwikkelingen in de popmuziek in Nederland. Noorderslag wordt daardoor alom gezien als graadmeter van de stand van zaken in de vaderlandse popmuziek. Wij constateren een grote publieke belangstelling voor Noorderslag. Ook landelijk is er ruim aandacht voor dit evenement.

Wij vinden Noorderslag van groot belang voor Groningen. Niet alleen kunnen door Noorderslag popliefhebbers uit Groningen live kennismaken met nieuwe en interessante bands, het festival vestigt ook de aandacht op Groningen als plek waar dit soort zaken mogelijk zijn.

Wij willen uw raad dan ook voorstellen om Noorderslag, dat georganiseerd wordt door de Stichting Pop en De Oosterpoort, te subsidiëren als specifieke voorziening met een bijdrage van f 20.000,— per jaar. Wij wijken daarmee af van het advies van de Adviesraad Cultuur. De Adviesraad meent dat Noorderslag, net als de JazzMarathon, in de eerste plaats een activiteit van De Oosterpoort is. In de visie van de Adviesraad leidt die gelieerdheid met de Directie Cultuur tot onduidelijkheid. Wij menen dat, waar er aanleiding zou kunnen zijn voor onduidelijkheid, die weggenomen moet worden door heldere afspraken te maken met de organiserende partijen.

Stichting Prime en Musica Antiqua Nova

In 'Structuur in cultuur' merkten wij op dat deze beide instellingen, aan beide zijden van de muziekgeschiedenis, een belangwekkende aanvulling leveren op het klassieke muziek aanbod van De Oosterpoort. Uw raad besloot

destijds onze voorstellen te volgen om beide instellingen vooralsnog niet te bestempen als specifieke voorziening. Wij gaven toen echter al aan dat daar wat ons betreft met ingang van 1992 wel verandering in zou kunnen komen. Beide instellingen hebben zich de afgelopen jaren in positieve zin verder ontwikkeld. Wij willen nu dan ook onze keuzes voor elk van de instellingen als volgt toelichten.

Stichting Prime wil met haar activiteiten de aandacht voor nieuwe muziek in Groningen vergroten. Die doelstelling wordt ondermeer bereikt door het organiseren van concerten, lezingen en festivals. Recent trok het Morton Feldman-festival grote belangstelling in de media. Prime is het enige podium voor nieuwe muziek in Noord-Nederland. Hadden de concerten aanvankelijk vooral een regionaal karakter, inmiddels heeft de concertenreeks van Prime een uitstraling op landelijk niveau. Daar zijn in veel gevallen ook jonge Groninger musici bij betrokken. Wij vinden de activiteiten van Prime uitstekend passen bij onze doelstelling om aandacht te besteden aan vernieuwing en daarbij ook jonge mensen te betrekken. De concerten van Prime hebben een hoog 'bruisniveau'.

Wij willen uw raad daarom voorstellen Stichting Prime voor de nieuwe periode te subsidiëren als specifieke voorziening met een bedrag van *f* 20.000,— per jaar. Daarbij wijken we af van het advies van de Adviesraad Cultuur, dat als conclusie heeft dat Prime niet als specifieke voorziening opgenomen zou moeten worden. Het belangrijkste argument daarbij is dat de samenwerking met De Oosterpoort zou moeten uitkristalliseren. Dat is inmiddels gebeurd. Het bestuur van Stichting Prime heeft ons een uitvoerig beleidsplan toegezonden.

den waarin de samenwerking met De Oosterpoort en detail geregeld is. Wij zien daarom thans ook geen bezwaren meer om Stichting Prime te bestempelen als specifieke voorziening.

De **Stichting Musica Antiqua Nova** is actief op het gebied van de oude en nieuwe kamermuziek. Men brengt die vooral onder de aandacht door het organiseren van concerten in Groningen. Daarbij probeert men jonge musici te stimuleren en te ondersteunen. De concerten, die de stichting verzorgt, vinden veelal plaats in de Lutherse kerk. In de toekomst zou men ook gebruik willen maken van de Der Aa-kerk. Stichting Musica Antiqua Nova heeft te kennen gegeven voor de nieuwe subsidieperiode als specifieke voorziening in aanmerking te willen komen.

De Adviesraad Cultuur adviseerde ons Musica Antiqua Nova op te nemen als specifieke voorziening en daaraan het bedrag van f 25.000,— per jaar te koppelen. De Adviesraad wijst daarbij op de consistente en doordachte programmering die van hoog niveau is. Die lovende woorden willen wij onderschrijven. Wij zien echter geen reden om voor Musica Antiqua Nova een hoger bedrag te reserveren dan voor Prime. Bovendien willen we rekening houden met het subsidieniveau dat men tot dusver op incidentele basis had. Wij willen uw raad daarom ook voorstellen Stichting Musica Antiqua Nova voor de komende periode als specifieke voorziening te subsidiëren met f 20.000,— per jaar.

Groninger Museum

Het Groninger Museum heeft zich door een eigenzinnig beleid een heel eigen positie in de Groninger infrastructuur en in het Nederlandse museum-circuit verworven. Dat beleid is er op gericht de nieuwe stromingen in de beeldende kunst zo spoedig mogelijk te signaleren en te presenteren, waarbij beeldende kunst zeer ruim wordt opgevat. Dat heeft geleid tot tentoonstellingen die spraakmakend zijn geweest en veel aandacht van de media getrokken hebben. De publieke belangstelling echter bleef achter bij de verwachting, zeker als we de landelijke trend ten aanzien van museumbezoek daarbij incalculeren. Het Groninger Museum fluctueert voor wat betreft de bezoekersaantallen zo rond de vijftig à zestig duizend per jaar.

De bouw van een nieuw museum geheel in de artistieke traditie van dit directoraat, leidt een nieuwe fase in voor het Groninger Museum. Wij hechten er zeer aan dat de artistieke identiteit van het museum gecontinueerd wordt en in de nieuwe omstandigheden waar mogelijk versterkt. De bijdrage aan de zogenaamde 'bruis'-doelstelling lijkt daarmee verzekerd. Tegelijkertijd zouden wij het toejuichen als het museum, dat immers toch als kernvoorziening is aangemerkt, de tweede hoofddoelstelling van cultuurbeleid, het vergroten van de publieksparticipatie, meer onderdeel van het eigen beleid zou willen maken. Hiermee wordt absoluut niet bedoeld dat op artistieke ambities moet worden gekort, teneinde het grote publiek tegemoet te komen. Veeleer staat ons een beleid voor ogen waarin die twee facetten in een sterk integraal beleid

voor het Groninger Museum worden gebundeld. Het praktijkvoorbeeld heeft zich aangediend in de vorm van de manifestatie 'What a wonderful World'. Kort samengevat betekent dit dat de artistieke lijn moet worden voortgezet en uitgebouwd en parallel daaraan de marketingcomponent moet worden versterkt in het museumbeleid. Speciale aandacht voor de educatieve taak lijkt daarbij gerechtvaardigd. Ook in de samenwerking met andere culturele instellingen kan het museum voor een belangrijke meerwaarde zorgdragen.

Centrum Beeldende Kunst

In 1987 is het Centrum Beeldende Kunst gevormd uit het Bureau BKR, de BKD en de Artotheek. Het Centrum Beeldende Kunst heeft een heel breed takenpakket meegekregen, bestaande uit het organiseren van tentoonstellingen, de Kunstuitleen, de documentatie, het verlenen van subsidies en het begeleiden van opdrachten voor beeldende kunst in de openbare ruimte. In evaluatieve zin kan het volgende worden opgemerkt.

Het aantal tentoonstellingen dat jaarlijks wordt gehouden is — zeker in relatie tot de capaciteit — zeer hoog, namelijk minimaal vijftien per seizoen. De kwaliteit wordt mede bepaald door de doelstelling dat het beleid van het Centrum Beeldende Kunst aanvullend moet zijn op dat van het Groninger Museum, zeker daar waar het de regionale beeldende kunst aangaat. Binnen dat kader zijn zeer bevredigende resultaten geboekt met enkele absolute hoogtepunten, zoals de toegepaste kunst- en opdrachtententoonstellingen. De publieke

belangstelling wordt niet nauwkeurig geregistreerd, maar de indruk bestaat dat met name de overloop uit andere activiteiten een zeer aardige belangstelling genereert.

De Kunstuitleen is na een terugval door de verhuizing naar De Oosterpoort aan een sterke ontwikkeling bezig. Een permanent streven naar kwaliteitsverbetering heeft in ieder geval in 1990 voor een omzetsijging van zo'n 25% gezorgd.

De documentatiefunctie valt uiteen in een enigszins anonieme functie waarin van alle actieve Groninger beeldende kunstenaars materiaal wordt bijgehouden. Deze activiteit wordt naar tevredenheid van de klanten uitgevoerd. Verder wordt het periodiek Maandbeeld uitgegeven.

De subsidiefunctie is feitelijk een pure beleidstaak en wordt voor een deel voor en met de provincie uitgevoerd. Ondanks de commotie rond individuele gevallen lijkt dit zich naar tevredenheid van betrokkenen te voltrekken.

De opdrachten tenslotte zijn mede door de nota 'Kunst op straat' zeer in de belangstelling komen te staan. Het aantal opdrachten in ontwikkeling is stijgende en dat is verheugend, gelet op de directe toegankelijkheid van dit medium.

Voor de komende periode lijkt het zinvol dat het Centrum Beeldende Kunst zich gaat beraden op haar takenpakket. Continueren van het huidige brede assortiment behoort zeker tot de mogelijkheden, maar leidt ook tot enige

onduidelijkheid bij de klanten. Concentratie op hoofdtaken zou aan dit bezwaar tegemoet kunnen komen. Belangrijk voor de twee hoofddoelstellingen van ons beleid zijn in ieder geval de exposities en de Kunstuitleen. De exposities kunnen een grote rol spelen in het verhogen van het bruisniveau in de stad en de Kunstuitleen is een zeer belangrijk instrument bij het vergroten van de belangstelling van het publiek voor de beeldende kunst.

Folkingestraat Synagoge

De synagoge wordt beheerd door de Stichting Folkingestraat Synagoge. Deze stichting draagt zorg voor de handhaving van de religieuze functie van de synagoge en verzorgt daarnaast een aantal culturele activiteiten in het pand. Het gaat daarbij vooral om muziekkuitvoeringen, exposities en lezingen. De stichting wordt gesubsidieerd door gemeente en provincie, die beide voor de helft bijdragen in de exploitatie van het pand en de activiteiten die daar plaatsvinden. Middels de nota 'Structuur in cultuur' besloot uw raad in 1989 de jaarlijkse subsidie aan de synagoge met f5.600,— te verminderen tot f60.000,— per jaar. We merkten toen al op dat de hoogte van deze bijdrage wat ons betreft opnieuw bekeken zou worden bij de besluitvorming voor de volgende periode. Dat moment is thans aangebroken.

Naar onze mening is het aantal culturele activiteiten in de synagoge in relatie tot het beschikbare budget aan de lage kant. Die visie wordt gedeeld door het bestuur van de stichting. Men ziet de instandhouding van het gebouw voor de Joodse Gemeente als primaire taak. De programmering van

culturele activiteiten komt nadrukkelijk op de tweede plaats. In relatie tot de financiële positie van andere stichtingen die in de binnenstadskerken culturele activiteiten ontplooiën, kunnen wij ons verder niet aan de indruk onttrekken dat de Stichting Folkingestraat Synagoge in een ruim financieel jasje zit. Wij hebben in die zin ook met het bestuur van de stichting gesproken. Tijdens dat gesprek konden wij gezamenlijk vaststellen dat de jaarlijkse toevoeging van f30.000,— aan het onderhoudsfonds zo langzamerhand overbodig begint te worden. Met het bedrag dat per ultimo 1991 in het onderhoudsfonds gestort zal zijn, kan naar verwachting van de stichting in de toekomst het pand voldoende onderhouden worden. Het bestuur van de Stichting Folkingestraat Synagoge kan zich vinden in een verlaging van de subsidie van de gemeente (en de provincie) met f15.000,— per jaar.

Samengevat betekent dat, dat wij uw raad voorstellen om de Stichting Folkingestraat Synagoge de komende periode als specifieke voorziening te beschouwen en te subsidiëren met een bedrag van f 45.000,— per jaar.

De Adviesraad Cultuur meent dat de synagoge niet langer tot de specifieke voorzieningen gerekend zou moeten worden. Kernpunt van de argumentatie in dat verband is dat met behulp van de subsidie eigenlijk vooral het pand in stand gehouden wordt. Wij kunnen die bezwaren delen, maar zien voorsnog geen andere mogelijkheden om de gemeentelijke verantwoordelijkheden ten opzichte van de synagoge vorm te geven. Wel zullen wij in de komende periode onderzoeken hoe in de toekomst een helderder afweging mogelijk gemaakt

zou kunnen worden tussen de culturele activiteiten die men ontplooit en de 'pure' beheers- en instandhoudingsfunctie.

Noordelijk Scheepvaartmuseum

Het Scheepvaartmuseum heeft de afgelopen jaren in toenemende mate met financiële problemen te kampen gekregen. De achtergrond daarvan ligt ondermeer in het feit dat de Koninklijke Theodorus Niemeyer BV, die het museum jarenlang sponsorde, al weer enige tijd geleden aangekondigd heeft zijn financiële bemoeienis stapsgewijs naar beneden te willen brengen. In 1991 dreigt mede daardoor bij het Scheepvaartmuseum al een tekort te ontstaan van rond de f50.000-. Wij hebben over die situatie gesproken met het bestuur van het museum en met de provincie Groningen, die jaarlijks ruim anderhalve ton bijdraagt in de exploitatie.

De huidige omstandigheden plaatsen ons voor een moeilijke keuze. Wij onderstrepen de waarde van het Scheepvaartmuseum voor onze stad. En vanuit het belang dat wij hechten aan participatie, kunnen we ook constateren dat het Scheepvaartmuseum het op het vlak van de publieke belangstelling goed doet. Per jaar trekken de vaste collecties en de wisseltonstellingen zo'n 22.000 bezoekers. Vanuit de bruisdoelstelling geredeneerd vinden we de bijdrage van het Scheepvaartmuseum aan het culturele klimaat in Groningen echter tamelijk mager. Het verhogen van de bijdrage aan het Scheepvaartmuseum heeft om die reden dan ook niet onze eerste prioriteit. De provincie Groningen heeft zich op een soortgelijk standpunt gesteld.

De Adviesraad Cultuur concludeert dat het Noordelijk Scheepvaartmuseum niet thuis hoort in de categorie van de specifieke voorzieningen. Men stelt dat het museum in feite een kernvoorziening is, waarvan de subsidiëring niet vierjaarlijks afweegbaar is. In die gedachtengang kunnen wij ons niet vinden. Kernvoorzieningen kenmerken zich in onze visie door een breed aanbod voor een breed publiek, zonder dat daarbij sprake is van specialisatie binnen een specifieke kunstvorm. Bij het Scheepvaartmuseum vinden we een dergelijke specialisatie juist wél.

De kern van de opmerking van de Adviesraad duidt naar ons inzien op een ander probleem. Het Scheepvaartmuseum (en overigens ook de Synagoge) heeft een 'structureler' karakter dan andere specifieke voorzieningen. Dat maakt financiële afwegingen zonder bedreigingen voor de continuïteit erg moeilijk.

Deze wat academische discussie maakt de situatie voor het Scheepvaartmuseum er ondertussen niet beter op. Gezamenlijk met de provincie Groningen zullen wij onderzoeken op welke wijze het voortbestaan van het Scheepvaartmuseum gegarandeerd kan worden. Wij zien dat onderzoek in het licht van een uitgebreidere discussie over musea in stad en provincie.

In afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek blijven wij vooralsnog *f* 140.000,— per jaar voor het Scheepvaartmuseum reserveren.

Pictura

De Vereniging Kunstlievend Genootschap Pictura houdt zich (ondermeer) bezig met het exposeren van werk van vooral jonge Groninger kunstenaars in een eigen ruimte aan de St. Walburgstraat.

Drie jaar geleden stelden wij uw raad voor de subsidierelatie (f 9.000,— per jaar) met Pictura te beëindigen. Kern van ons betoog was toen de omstandigheid dat Pictura zich, als enige structureel gesubsidieerde galerie, ten opzichte van andere galerieën in onze stad in een relatieve uitzonderingspositie bevond. Bij de definitieve besluitvorming heeft uw raad ons voorstel uiteindelijk niet gevolgd.

De Adviesraad Cultuur is thans van mening dat Kunstlievend Genootschap Pictura voor de komende periode niet langer gerekend zou moeten worden tot de specifieke voorzieningen. De Adviesraad komt tot die conclusie op basis van een aantal argumenten. In het beleid dat Pictura voert ten aanzien van startende kunstenaars, onderscheidt men zich niet van andere galerieën. Zowel het Centrum Beeldende Kunst alsook een aantal andere Groninger galerieën richten zich mede op (jonge) Groninger kunstenaars. Met de jaarlijkse subsidie wordt in de visie van de Adviesraad niet *het*, maar *een* podium voor beginnende kunstenaars in stand gehouden. En die steun kan ook op andere manieren wel worden geboden. Na de opheffing van de Beeldende Kunstenaars Regeling bestaat er de mogelijkheid om subsidies te verkrijgen voor exposities. Ook Pictura zou van die regeling gebruik kunnen maken.

De opmerkingen van de Adviesraad komen in grote mate overeen met ons gevoelen omtrent de plaats van Pictura in ons beleid. Ook wij menen dat subsidiëring van Pictura als specifieke voorziening op grond van de aangedragen argumenten thans niet meer verdedigbaar is. Wel zou er gezocht moeten worden naar een wijze van ondersteuning van de activiteiten van Pictura die beter aansluit op ons beleid ten aanzien van de andere galerieën. Daarvoor zien wij twee mogelijkheden. In de eerste plaats zou Pictura gesubsidieerd kunnen worden uit de incidentele middelen. Een andere mogelijkheid is dat de activiteiten van Pictura financieel ondersteund worden vanuit de beeldende kunstbudgetten van gemeente en provincie.

Grafisch Museum

Aan het betrekkelijk grote aantal musea dat onze stad kent, is begin dit jaar nog weer een nieuwe instelling toegevoegd. Het Grafisch Museum bezit een mooie collectie van materialen en machines die de ontwikkelingen in het grafische vak illustreren en inzichtelijk maken. Men richt zich vooral op het educatieve aspect; doelgroepen van het museum zijn de basisscholen, het voortgezet onderwijs en het grafisch vakonderwijs.

De Stichting Grafisch Museum heeft een verzoek ingediend om met ingang van 1991 structureel met f21.000,— te worden gesubsidieerd. De Adviesraad Cultuur adviseerde ons het Grafisch Museum voorlopig nog niet structureel te subsidiëren, maar een startsubsidie te verstrekken.

Daarmee zou een start gemaakt kunnen worden met het werven van (sponsor)gelden.

Wij kunnen ons in dat advies vinden. Inmiddels hebben wij het Grafisch Museum een eenmalige bijdrage van f15.000,— toegekend. Daarnaast hebben wij een ton uitgetrokken om het pand van het museum aan de Rabenhauptstraat op te knappen. Voor een structurele ondersteuning kunnen wij echter op dit moment nog geen aanleiding vinden.

Stichting WWK

De Stichting Woon- en Werkruimten voor Kunstenaars houdt zich bezig met het verwerven en verhuren van atelier- en woonruimte voor beeldende kunstenaars in de stad Groningen. Voor dat doel ontvangt de stichting, die in 'Structuur in cultuur' als specifieke voorziening werd aange-merkt, een jaarlijkse subsidie van f58.000,—.

De afgelopen periode hebben wij veelvuldig met het bestuur van de Stichting WWK van gedachten gewisseld. Het ging daarbij met name om de grote problemen die men heeft rond het achterstallig onderhoud bij een aantal van de panden die de stichting in beheer heeft. Vanuit de Dienst Ruimtelijke Ordening en de Directie Cultuur wordt thans gewerkt aan een integrale operatie waarbij het achterstallig onderhoud aan de panden van de stichting weggewerkt kan worden.

In onze visie gaat het bij deze stichting in essentie om een huisvestingsprobleem. Daarom zullen wij ook

streven naar een situatie waarin het eigendom van de panden over kan gaan naar een woningbouwvereniging. Over de details van deze operatie wordt nog overleg gevoerd. Om het meest noodzakelijke onderhoud niet langer op te houden, wordt er naar gestreefd om op korte termijn de opknapbeurt van twee van de panden reeds te starten.

Wij blijven voorts streven naar uitbreiding van het aantal ateliers. Ondermeer door nog scherper te letten op de mogelijkheden die leeggekomen fabrieksgebouwen en scholen voor deze beroepsgroep kunnen bieden. Ook in de sfeer van nieuwbouw en renovatie van bestaande gebouwen zal meer dan tot op heden rekening gehouden worden met de ruimtebehoefte van beeldende kunstenaars en galerieën.

De Adviesraad Cultuur concludeert dat de Stichting Woon- en Werkruimten voor Kunstenaars niet thuis hoort in de categorie der specifieke voorzieningen. De WWK zou gezien haar activiteiten eerder thuishoren in de sector Ruimtelijke Ordening dan bij Cultuur. Wij delen de bezwaren die de Adviesraad heeft met betrekking tot de status specifieke voorziening voor de WWK. Wij zullen daarom het onderzoek naar de mogelijkheden die wij zien om de huisvesting van kunstenaars op een andere manier beleidsmatig vorm te geven dan we tot op heden doen, in de komende periode voortzetten.

In afwachting van de resultaten van dat onderzoek, willen wij uw raad echter voorstellen om de Stichting Woon- en Werkruimten voor Kunstenaars vooralsnog te willen blijven beschouwen als specifieke voorziening, met een daaraan gekoppeld bedrag van f58.000,— per jaar.

De Salon/Stichting Ratzmodé

De Salon is actief op het grensvlak tussen muziek en beeldende kunst. In het pand van De Salon aan het Gedempte Kattendiep presenteert Stichting Ratzmodé actuele ontwikkelingen in beide disciplines. De vaak in thematisch verband samenhangende presentaties bevinden zich in een experimenteel en onderzoekend stadium. Regionaal en landelijk is er een grote interesse ontstaan voor De Salon. De afgelopen jaren hebben wij De Salon steeds incidenteel ondersteund. De Adviesraad Cultuur komt ondanks een positieve inhoudelijke beoordeling tot het advies De Salon niet te rekenen tot de specifieke voorzieningen.

Wij willen van dit advies afwijken. Wij stellen uw raad voor om De Salon/Stichting Ratzmodé voor de komende periode wel te subsidiëren als specifieke voorziening. We zouden daar een bedrag van f 20.000,— aan willen koppelen. Naar onze mening is De Salon een goed voorbeeld van een instelling die een bijdrage levert aan de ontwikkeling in de kunsten. De Adviesraad wijst op een aantal risico's rond De Salon. Wij onderkennen die bezwaren. Maar tegelijkertijd zijn we ook bereid die risico's aan te gaan. Vernieuwing gaat nu eenmaal gepaard aan onzekerheden. Wanneer de huisvesting onverhoopt een probleem zou gaan worden, zullen wij in samenspraak met de Dienst RO proberen daarvoor een passende oplossing te vinden.

Liga '68

Stichting Liga '68 vertoont al ruim twintig jaar kunstzinnige en niet-commerciële films. Films die in het 'normale' bioscoopcircuit niet aan bod komen. In Groningen bestaat voor die art-movies een grote belangstelling. Wij vinden dan ook dat het aanbod van Liga '68 een belangrijke aanvulling levert op hetgeen in het commerciële circuit te zien valt. In 'Structuur in cultuur' signaleerden wij twee problemen. In de eerste plaats was er sprake van een financieel probleem. Doordat de subsidie met f15.000,— werd verhoogd, behoren die moeilijkheden thans tot de verleden tijd. Stichting Liga '68 heeft financieel gezien een gezonde basis. Anders ligt het met de andere kwestie waar wij toen op wezen. Algeruime tijd probeert de Liga een tweede filmzaal te realiseren. Daarmee zou het mogelijk moeten zijn het aanbod verder uit te breiden en succesvolle films langer door te laten lopen. Over die tweede zaal, die in het filmcentrum in de Poelestraat verwezenlijkt zou kunnen worden, wordt op dit ogenblik nog steeds onderhandeld. De Adviesraad Cultuur wijst op het feit dat door realisering van die tweede zaal de huidige programmeringsmogelijkheden aanzienlijk verruimd kunnen worden. Los daarvan vindt de Adviesraad dat Liga '68 ook in de komende periode en met het huidige subsidievolume als specifieke voorziening gehandhaafd zou moeten worden. In dat advies kunnen wij ons vinden. Wij ondersteunen het belang van Liga '68 voor het filmklimaat in Groningen en spreken vertrouwen uit in de plannen die men voor de toekomst heeft. Wij stellen uw raad dan ook voor om Stichting Liga '68 gedurende de komende periode als specifieke voorziening te subsidiëren met f100.000,— per jaar.

Filmfestival

In de afgelopen periode was de Stichting Groninger Film Festival een specifieke voorziening. De stichting organiseerde jaarlijks een filmfestival in het filmcentrum in de Poelestraat. Het zal intussen echter niemand zijn ontgaan dat het filmfestival in 1990 niet is doorgegaan. Dat vond zijn redenen in het faillissement waarin de stichting terecht kwam. Achtergronden waren slepende tekorten uit voorgaande jaren. In de periode van voorbereiding van deze nota hebben wij uitgebreid gesproken met vertegenwoordigers van de filmwereld in Groningen. Gezamenlijk konden wij uit dat overleg de conclusie trekken dat een filmfestival in Groningen door alle betrokkenen als zeer wenselijk wordt ervaren. Ook de Adviesraad Cultuur is die mening toegedaan. Voor 1991 hebben wij nog een bedrag gereserveerd voor het filmfestival. Samen met de verschillende betrokkenen zullen wij op korte termijn gaan onderzoeken op welke wijze ook in de komende periode een filmfestival in Groningen gestalte kan krijgen. Wij stellen uw raad voor om de komende jaren steeds een bedrag van f15.000,— per jaar te reserveren voor een nieuw filmfestival in Groningen. Over de precieze besteding van dat bedrag ten behoeve van een filmfestival zullen wij uw raad te zijner tijd nader informeren.

De Openbare Bibliotheek Groningen

In 'Structuur in cultuur' werd de Openbare Bibliotheek Groningen als een kernvoorziening bij uitstek bestempeld. Het perspectief dat in die nota werd geschetst voor de bibliotheek leek alleszins gunstig. Weliswaar constateerden wij dat het budget van de bibliotheek bepaald niet te ruim was, maar niettemin kon worden verwacht dat het niveau van dienstverlening zonder grote problemen gehandhaafd kon worden. Met een extra structurele bijdrage boden wij de mogelijkheid om op de plaats van de Wolters-Noordhoff-gebouwen in de Oude Boteringestraat de al vele jaren noodzakelijke nieuwe centrale vestiging te realiseren.

52

De letteren en het
bibliotheekwerk

Dat positieve beeld van de situatie bij de Openbare Bibliotheek bleek eind 1989 bijstelling te behoeven. In de periode tot en met 1989 ontstond er een fors gecumuleerd nadelig exploitatiesaldo. Daarnaast becijferde men zelf voor de komende jaren nog tekorten door het wegvallen van bepaalde regelingen en tegenvallers op de nieuwbouwbegroting. Een terugkerend probleem was ook het feit dat de gemeentelijke vergoeding voor personeelskosten geen gelijke tred hield met de werkelijke salariskosten.

Die omstandigheden hebben wij uitvoerig besproken met het bestuur van de Openbare Bibliotheek. Als resultaat van die besprekingen werd door ons college en door het bestuur van de bibliotheek een gezamenlijke werkgroep ingesteld. Op basis van de analyse van die werkgroep hebben

wij ten aanzien van de financiële problemen van de bibliotheek inmiddels een aantal besluiten genomen. Het gecumuleerd tekort en de gevolgen van het toepassen van de wettelijk verplichte salarisstijgingen namen wij voor gemeentelijke rekening. Tegelijkertijd verhoogden wij de jaarlijkse subsidie aan de bibliotheek met ingang van 1991 met een ton om een reeks van andere problemen op te lossen.

Wij besloten ook in overleg met het bestuur van de Openbare Bibliotheek om een uitgebreid onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden van een verregaande samenwerking tussen de Openbare Bibliotheek Groningen en de Provinciale Bibliotheekcentrale. Die mogelijke samenwerking zou in onze optiek tot een efficiënter gebruik van de middelen kunnen leiden. Een bezuiniging op het budget van de bibliotheek van f300.000,— is daarmee haalbaar zonder dat het huidige niveau van dienstverlening wordt aangetast. Over de uitkomsten van het onderzoek naar de samenwerking tussen deze beide bibliotheken zullen wij uw raad dit najaar informeren.

Ondanks de financiële moeilijkheden heeft de Openbare Bibliotheek Groningen de afgelopen jaren goed gefunctioneerd. In termen van deelname scoort de Openbare Bibliotheek hoog; ruim 63.000 Groningers staan ingeschreven als lid. Per jaar lenen zij bij de centrale vestiging of bij één van de zeven filialen in totaal 2,6 miljoen boeken, platen, cd's en videobanden. Dat laatste cijfer vertoont de laatste jaren overigens een licht dalende tendens. Een mogelijke verklaring voor die ontwikkeling zou kunnen zijn dat de wat hogere boetes een ander leengedrag bewerkstelligen.

Wij verwachten een verhoging van de deelnamecijfers bij het in gebruik stellen van de nieuwe centrale vestiging. Die nieuwe bibliotheek in het hart van de stad biedt daarvoor uitstekende mogelijkheden. Ook in relatie tot onze andere doelstelling verwachten wij in de komende jaren —en dan met name na de ingebruikneming van de nieuwbouw— meer van de bibliotheek. Gedacht kan worden aan het organiseren van en ruimte bieden aan literaire activiteiten.

In onze participatiedoelstelling vestigden wij de nadruk op het belang van deelname, ook van groepen die normaal gesproken niet zo snel in aanraking komen met cultuur. De Openbare Bibliotheek kan daarin een belangrijke rol spelen. Cultuurdeelname kan bemoeilijkt worden door de tijden waarop culturele evenementen worden aangeboden. Die beperkingen zouden wat het gebruik van de bibliotheek betreft wellicht opgeheven kunnen worden door verruiming van de openingstijden van de nieuwe centrale. Ook de filialen in de wijken zijn uit het oogpunt van participatie van grote waarde. De huidige filialenspreiding moet dan ook gehandhaafd blijven. De leesbevorderingsprogramma's die de bibliotheek in een aantal van die filialen heeft gestart voor allochtonen in hun eigen taal, zijn naar onze mening ook een goed middel om die specifieke doelgroepen te bereiken. We bepleiten dan ook een versterking van dat beleid.

Tenslotte nog een opmerking over de budgetsubsiëring. Voor de jaren 1988 en 1989 sloten wij een budgetsubsiëeringscontract met de bibliotheek. Het contract voor 1990 werd opgeschort vanwege de problematiek rond de omzetbelasting. Voor het lopende jaar is het contract onlangs, na overleg met de belastinginspecteur, door beide partijen

ondertekend. Net als met de andere kernvoorzieningen willen wij voor de komende periode met de Openbare Bibliotheek weer jaarlijks budgetsubsiëringsovereenkomsten af gaan sluiten. Voor de bibliotheek staat voor 1991 een bedrag geraamd van f8.037.000,—. Dat is exclusief een bijdrage in verband met het zogenaamde WAGGS-percentage; na definitieve vaststelling van dat percentage door de minister zal verrekening met het toegekende subsidiebedrag plaatsvinden.

Herfstschrift en Doe Maar Dicht Maar

De jaarlijkse literatuurweek Herfstschrift valt feitelijk niet meer weg te denken uit Groningen. Herfstschrift kent een zeer uitgebreide programmering; rond meerdere thema's wordt door schrijvers en critici gediscussieerd en gedebatteerd. Het evenement heeft zich door een consistent beleid en een continue organisatie een geheel eigen vooraanstaande plaats weten te verwerven tussen de bekende landelijke manifestaties. Die omstandigheid was voor de Minister van WVC aanleiding om onder de noemer leesbevordering voor de komende jaren een fors bedrag ter beschikking te stellen voor Herfstschrift. Dat bedrag zal in 1993 bijna een halve ton bedragen.

Het is inmiddels al een traditie dat tijdens Herfstschrift ook Doe Maar Dicht Maar plaatsvindt. Met het programma onder deze naam probeert men jongeren te interesseren voor poëzie. Daarbij bewandelt men twee wegen. Aan de ene kant wordt het zélf schrijven van gedichten bevorderd, terwijl aan de andere kant de jongeren in contact worden gebracht met het werk van 'professionele' dichters. De afleve-

ringen van 1989 en 1990 werden deels op televisie vertoond door de KRO, die ook in de kosten bijdroeg. Ook hier is de waardering van de kant van het Rijk inmiddels omgezet in een structurele bijdrage aan dit project. Met enkele tussentijdse ophogingen zal in 1993 ruim achtduizend gulden door het Rijk aan Doe Maar Dicht Maar worden bijgedragen.

De organisatorische verwevenheid van beide manifestaties is voor ons aanleiding om Herfstchrift en Doe Maar Dicht Maar te beschouwen als één geheel. In de relatieve stilte rond de letteren heeft deze combinatie in de afgelopen jaren zinvol en met grote kwaliteit bijgedragen aan verlevendiging van het literaire klimaat in Groningen. Wij willen uw raad dan ook voorstellen om in de komende periode Herfstchrift/Doe Maar Dicht Maar als specifieke voorziening te beschouwen en een bedrag van f 20.000,— per jaar voor dit doel te reserveren. Dat bedrag komt overeen met hetgeen wij de afgelopen jaren steeds incidenteel aan beide organisaties hebben bijgedragen.

Met dit voorstel wijken wij af van de aanbeveling van de Adviesraad Cultuur met betrekking tot beide instellingen. Dat advies is overigens niet volstrekt negatief. Men concludeert dat in principe opname in de categorie van de specifieke voorzieningen gerechtvaardigd zou zijn. De Adviesraad komt echter toch tot een negatief slotoordeel, omdat er naar zijn mening onduidelijkheid bestaat over de verwevenheid met de Directie Cultuur. Wij zouden die onduidelijkheid, die ook een rol speelt bij de advisering over Noorderslag en de JazzMarathon, graag op willen heffen. Op zich maakt het feit dat WVC optreedt als co-financier van zowel Herfstchrift als Doe Maar

Dicht Maar in onze optiek al duidelijk dat er gesproken kan worden van activiteiten die los staan van de gebruikelijke programmering. Om de onduidelijkheid echter ook overigens weg te nemen, zouden wij met de Stadsschouwburg en De Oosterpoort heldere afspraken willen maken over de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen.

Van der Leeuw-lezing

De jaarlijkse Van der Leeuw-lezing is zo langzamerhand een instituut geworden. Jaarlijks trekt men met een internationaal bekende literator en een Nederlandse co-referent een volle Martinikerk. In de organiserende stichting participeren de gemeente Groningen, de provincie Groningen, de Rijksuniversiteit Groningen en De Volkskrant. Naar onze mening draagt de Van der Leeuw-lezing op een zinvolle manier bij aan het culturele klimaat in Groningen. Door de landelijke aandacht voor dit evenement wordt de culturele en wetenschappelijke uitwisseling tussen Groningen en de rest van het land sterk bevorderd.

Wij dragen jaarlijks een vast bedrag (f7.500,-) bij aan dit initiatief. Wij zullen ook in de toekomst aan de Van der Leeuw-lezing bij blijven dragen. Opname in de categorie specifieke voorzieningen is wat ons betreft daarbij niet noodzakelijk. De jaarlijkse bijdrage aan de stichting kan in principe voor de hele periode worden gegarandeerd uit de incidentele middelen.

De Stichting Kunstzinnige Vorming Groningen

58

Amateuristische kunst-
beoefening en
kunstzinnige vorming

De Stichting Kunstzinnige Vorming Groningen is verreweg het belangrijkste instituut op het terrein van de actieve kunstbeoefening in Groningen. De SKVG heeft de afgelopen jaren een grote ontwikkeling doorgemaakt. Tot voor kort lagen de activiteiten van deze instelling vooral op het terrein van de kunstzinnige vorming. Na de opheffing van het Steunpunt AK/KV is de SKVG echter ook een rol gaan spelen in de ondersteuning van de amateuristische kunstbeoefening. Naast de bestaande 'werkmaatschappijen' De Spot (het centrum voor dramatische vorming), de School voor Handenarbeid en de afdeling bemiddeling, kwam een hele nieuwe afdeling voor deze werkvorm in ontwikkeling. Onder de naam Centrum voor Amateurkunst biedt de SKVG ondersteuning aan de amateurbeoefenaars van toneel, dans, literatuur en popmuziek. Deze ontwikkeling kwam tot stand in een periode die financieel gezien voor de SKVG zeker niet de makkelijkste was. Bezuinigingen in het kader van de Welzijnswet hebben het budget van de SKVG in de afgelopen jaren fors aangetast. Dat men niettemin kans heeft gezien om met die beperkte middelen niet alleen nieuwe activiteiten op te zetten, maar ook op vrijwel alle fronten een hogere participatie te bewerkstelligen, geeft aan dat het management van deze instelling de beschikbare middelen zeer efficiënt heeft aangewend. Met die lovende constatering willen wij ondertussen niet verhullen dat er inmiddels toch een aantal nijpende financiële problemen dreigen voor deze instelling.

Een algemeen probleem voor de SKVG ligt op het vlak van de personeelskosten. Ook bij de SKVG is de

zogenaamde WAGGS (de Wet Arbeidsvoorwaarden Gepremieerde en Gesubsidieerde Sector) van toepassing verklaard op de salarisontwikkelingen. Die wettelijke salarismaatregelen liggen in het algemeen hoger dan de bedragen die wij jaarlijks in het kader van de prijscompensatie aan instellingen als de SKVG doorgeven.

Net als bij de Openbare Bibliotheek Groningen leidt die discrepantie tussen beschikbare middelen en wettelijke verplichtingen op den duur tot tekorten. Over de WAGGS-problematiek en de mogelijke oplossingen daarvoor zullen wij afzonderlijk met de SKVG spreken. De SKVG voert een scherp financieel beleid. Een toename van de personele kosten leidt tot een situatie waarin de kosten voor activiteiten niet meer (volledig) gedekt zijn. Een daling van de activiteiten voert echter weer tot een daling van de eigen inkomsten. Van de zijde van de SKVG heeft men ons nadrukkelijk gewezen op de gevaren van deze negatieve spiraal.

Bij het Centrum voor Spel en Theater (De Spot) en het Centrum voor Amateurkunst zijn de beschikbare (interne) budgetten aan de krappe kant. Bij met name dat laatste instituut zou men in een aantal disciplines meer willen doen dan op dit ogenblik financieel mogelijk is. Het Centrum voor Amateurkunst hebben wij tot op heden eigenlijk alleen in facilitaire zin ondersteund. Het pand van het CAK aan de Noorderbuitensingel, tot voor kort gemeentelijk eigendom, is in handen van de SKVG overgegaan. De bouw van een theaterzaal in dat pand hebben wij vanuit de incidentele middelen ondersteund. Om de activiteiten die vanuit het Centrum voor Amateurkunst worden ontplooid extra te ondersteunen, stellen wij uw raad voor om het budget voor de SKVG met f14.000,— per jaar te verhogen.

Net als bij de Openbare Bibliotheek rezen er bij de afsluiting van een budgetsubsiëeringscontract met de SKVG problemen rond de omzetbelasting. Wanneer daar een oplossing voor is gevonden zullen wij ook met de SKVG een dergelijk contract afsluiten.

Een laatste opmerking ten aanzien van deze instelling. In het gemeentelijk cultuurbeleid is het met name de SKVG die een grote bijdrage levert aan het verhogen van de participatie. Het gaat daarbij niet alleen om het vergroten van de deelname aan de actieve kunstbeoefening, maar ook om het stimuleren van de passieve deelname. Dat laatste wordt bereikt door inleidende cursussen als 'kijken naar toneel'. Een belangrijke rol in dat geheel is ook weggelegd voor het project 'Cultuur op school', dat door het Beleidsbureau Cultuur is geïnitieerd.

In onze visie zou dat project, dat inhoudelijk goed aansluit bij de taken van de afdeling bemiddeling van de SKVG, in de toekomst ondergebracht moeten worden bij die instelling. Bundeling van de bemiddelingsactiviteiten van de SKVG met die van 'Cultuur op school' zou niet alleen inhoudelijk onze voorkeur hebben. Een dergelijke samenvoeging zal ook financieel iets op kunnen leveren.

De Stedelijke Muziekschool

We beschouwen de Stedelijke Muziekschool als een belangrijke voorziening in de culturele infrastructuur in Groningen. Dit instituut vervult een essentiële rol

in de participatie van vooral jonge mensen in de actieve kunstbeoefening. De Muziekschool is ook betrokken bij de ondersteuning van leerkrachten in het onderwijs bij de muzieklessen. En bij het project 'Cultuur op school' levert de Muziekschool een bijdrage in het bekendmaken van scholieren en jongeren met (bepaalde vormen van) muziek en de achtergronden en geschiedenis daarvan. In ons streven naar een grotere participatie achten wij de activiteiten van de Stedelijke Muziekschool van groot belang. Wij signaleren daarnaast dat er de afgelopen jaren een steeds betere samenwerking lijkt te ontstaan tussen de Muziekschool en andere instituten in onze stad, zoals de SKVG. Vanuit het belang dat wij hechten aan een vergroting van de mogelijkheden voor actieve kunstbeoefening, willen wij die samenwerkingsverbanden voor de toekomst zo veel mogelijk stimuleren.

Cultuur op school

Naar aanleiding van vragen van uw raad bij de behandeling van 'Structuur in cultuur', hebben wij in 1990 het project 'Cultuur op school' opgestart. Na uitvoerig onderzoek van de wensen en verlangens van het onderwijs, konden wij in het vorig najaar een eerste aanbod voor scholen aanbieden. Op dat aanbod is zeer goed gereageerd. Met name vanuit het basisonderwijs is in groten getale ingetekend op de aangeboden activiteiten. Ook het zojuist verschenen tweede aanbod is goed ontvangen. Wij menen daarmee te kunnen zeggen dat 'Cultuur op school' een groot succes is geworden. In de wat vastgelopen verhouding tussen scholen en scholieren aan de ene kant en kunst en cultuur aan de andere kant is door dit

project beweging gekomen. En dat was ook wat wij in eerste instantie beoogden.

In de doelstellingen die wij ons voor de komende periode stellen, ligt een duidelijk accent op het vergroten van de participatie. Met cultuurdeelname kan niet vroeg genoeg begonnen worden. 'Cultuur op school' is goed aangeslagen. Het is nu belangrijk het project een solide basis voor de toekomst te verschaffen. 'Cultuur op school' wordt tot en met het huidige seizoen vanuit de incidentenpot met f 40.000,— per seizoen ondersteund. Wij willen uw raad voorstellen om 'Cultuur op school' voor de komende vier jaar als specifieke voorziening te beschouwen. Het daaraan gekoppelde subsidiebedrag zou f 50.000,— per jaar moeten bedragen. Daarmee verschaffen wij het project wat meer financiële armslag.

Toen wij spraken over de SKVG memoereerden wij al even ons voornemen om 'Cultuur op school' vanaf 1992 onder te brengen bij de SKVG. Die intentie behoeft een nadere toelichting. 'Cultuur op school' is opgezet vanuit het Beleidsbureau Cultuur. Wij hebben daar bij de start van het project bewust voor gekozen. Daarbij was het vanaf het begin duidelijk dat het om een tijdelijke zaak ging. Het Beleidsbureau is niet toegerust en ook niet bedoeld voor een uitvoerende taak. Na de ontwikkeling van een beleid op dit terrein, onder andere resulterend in een nota, is 'Cultuur op school' nu een goed lopend project. En wat ons betreft zou de directe gemeentelijke bemoeienis met dit initiatief dan nu ook afgesloten kunnen worden.

De SKVG is naar onze mening de best toegeruste organisatie om het project 'Cultuur op school' op langere termijn te continueren. De SKVG heeft al een afdeling bemiddeling en de manier van werken, die men daar ontwikkeld heeft, sluit bijna naadloos aan op hetgeen in het kader van 'Cultuur op school' gedaan zou moeten worden.

Amateurregeling

In 1989 stemde uw raad in met de nieuwe Verordening Subsidiëring Amateuristische Kunstbeoefening. Met die nieuwe regeling werden de verschillende bestaande verordeningen vervangen door een uniforme berekeningsmethodiek. Voor het introduceren van die nieuwe regeling bestond een drietal redenen. De verschillen in opzet en werking tussen de bestaande regelingen waren erg groot. De beheersbaarheid van de regelingen liet te wensen over; met grote regelmaat werden we geconfronteerd met overschrijdingen van de budgetten. En tenslotte was er geen regeling voor de amateurdans.

De nieuwe verordening is nu drie jaar in werking. De eerste ervaringen zijn positief. De gebreken die we signaleerden in de oude regelingen, zijn allemaal verholpen. Om de overgang van de oude situatie naar de nieuwe soepel te laten verlopen, werd een overgangsmaatregel getroffen. Mede daardoor zijn er geen amateurverenigingen in de moeilijkheden gekomen.

De eerste indrukken van de nieuwe regeling zijn dus overwegend positief. Op een paar punten zou de verordening wellicht nog iets aangepast kunnen worden. Dat geldt met name voor de zogenaamde projectsubsidies. Er bestaat enige onduidelijkheid over de juiste interpretatie van dat onderdeel van de regeling. De Adviesraad Cultuur heeft ons wat dat betreft geadviseerd voor deze subsidieverstrekingen heldere beoordelingscriteria vast te stellen. Daarnaast zouden de verenigingen beter op de hoogte gebracht moeten worden van de gehanteerde maatstaven en de procedure. Een zinvol advies waar wij graag uitvoering aan zullen geven.

In de loop van het volgende jaar zullen wij de nieuwe verordening gaan evalueren. Onderzocht zal dan worden in hoeverre de verordening adequaat inspeelt op de noden en verlangens van de amateurverenigingen in onze stad.

De amateursector is van groot belang voor de actieve deelname aan cultuur. Bij de door ons gesubsidieerde verenigingen zijn meer dan 4.000 Groningers aangesloten. En deze bijna honderd verenigingen geven jaarlijks meer dan 400 voorstellingen en uitvoeringen. Daarmee is feitelijk al de belangrijke rol geschetst die de amateurkunst in Groningen inneemt. Wij zien geen aanleiding om het beleid dat wij ten aanzien van deze sector voeren in de komende periode te wijzigen.

Het budget van de verordening kan voor 1992 vastgesteld worden op f280.000,—.

De incidentenpot

In 'Structuur in cultuur' werd grote waarde gehecht aan de incidentenpot als instrument om flexibel te reageren op ontwikkelingen in de kunstensector. De afgelopen jaren hebben kunstenaars en instellingen in Groningen de incidentenpot steeds beter weten te vinden. Sinds wij in 1987 de hoeveelheid incidenteel geld fors uitbreidden, is het aantal aanvragen in alle disciplines meer dan verdubbeld. Daaruit kunnen we concluderen dat de incidentenpot als flexibel subsidie-instrument van grote waarde is.

Los van die tamelijk simpele constatering, hebben wij in de afgelopen periode vastgesteld dat het erg moeilijk is om een nauwkeurig overzicht te krijgen van de precieze effecten van de incidentenpot als beleidsinstrument. Wij hebben daarom onlangs de incidentenpot en de subsidieverstrekkings ten laste van dat budget nauwkeurig laten onderzoeken.

De conclusies van dat onderzoek bevestigen de beleidsmatige uitgangspunten die wij aan de incidentenpot koppelden. De belangrijkste gevolgtrekking uit het onderzoek is dan ook voor ons de constatering dat met behulp van de incidentenpot de afgelopen periode een flexibel beleid gevoerd is. Daarmee is adequaat gereageerd op initiatieven vanuit het veld.

Uit het onderzoek blijkt echter ook dat er nogal wat 'structurele' gebruikers binnen de incidentenpot zijn. Die 'structurele' aanvragers konden gemiddeld gesproken ook op een wat hogere bijdrage rekenen dan de echte 'nieuwkomers'. Behalve uit beleidsmatige overwegingen hebben wij ook om die reden voor de komende periode een groot aantal van die 'structurele' aanvragers aan uw raad voorgedragen als specifieke voorziening. Het gaat daarbij met name om de Stichting Grand Theatre Produkties, Theater te Water, De Salon, de JazzMarathon, Noorderslag, het Choreografenconcours, Stichting Prime, Musica Antiqua Nova, Herfstchrift en Cultuur op school. Wanneer we de bedragen optellen, die we aan die instellingen gemiddeld per jaar in de afgelopen periode toekenden, komen we op een bedrag van rond de f265.000,—. De afgelopen periode werd er gewerkt met een incidentenpot van gemiddeld ruim vier en een halve ton. Echt 'vrij' besteedbaar, de 'structurele' aanvragers in aanmerking genomen, was dus echter maar een bedrag van rond de twee ton.

Ook in de komende periode is de incidentenpot een belangrijk instrument om flexibel te reageren op ontwikkelingen en nieuwe activiteiten in de kunst. Om die reden willen wij uw raad voorstellen om het incidenteel beschikbaar budget voor de komende periode vast te stellen op f300.000,— per jaar.

Daarmee zal de incidentenpot, de 'uitname' van de structurele gebruikers verdisconterend, bijna een ton méér bevatten dan in de vorige periode. Met dat budget kan geanticipeerd worden op die ontwikkelingen die nog geen 'vaste' plaats in ons beleid gevonden hebben.

Een laatste opmerking tenslotte over de incidentenpot. Uit het al genoemde onderzoek kwam ook naar voren dat de procedure van advisering en besluitvorming rond subsidieverstrekingen uit de incidentenpot veel tijd in beslag neemt. In de praktijk blijkt dit gemiddeld vier maanden te duren. Wij vinden dat eigenlijk te lang. Onderzocht zal worden langs welke weg een verkorting van de procedure gerealiseerd kan worden.

Opdrachtenbeleid

Middels de vorige cultuurnota is het budget voor opdrachten met f25.000,— verhoogd tot f50.000,— per jaar. Met dat budget kunnen gericht opdrachten worden verstrekt die bij kunnen dragen aan de verlevendiging van het culturele klimaat in Groningen. Of juist een stimulans betekenen voor een bepaalde discipline. In 1988 werd met het budget van (toen nog) f25.000,— een opdracht gegeven voor het vervaardigen van een korte speelfilm op basis van een origineel scenario. De hieruit resulterende film 'De Verlossing' ging in het najaar van 1989 in première. In 1990 hebben wij de beschikbare bedragen voor dit doel van de jaren '89 en '90 gebundeld. Met het daarmee ontstane budget van een ton kreeg theatermaker Matthijs Rümke de opdracht in De Oosterpoort het theaterstuk 'Peer Gynt' te enceneren, met daarbij als voorwaarde dat het hele gebouw gebruikt zou moeten worden. De voorstellingen van dit theaterspektakel in oktober vorig jaar liggen nog vers in het geheugen.

Hiermee is kort aangegeven op welke wijze het opdrachtenbeleid in de afgelopen jaren gestalte heeft gekregen. Vanuit de bruisdoelstelling vinden wij het opdrachtenbeleid een belangrijk instrument om spraakmakende projecten van de grond te tillen, een aanvulling te geven op het bestaande aanbod of juist in beginnende kunstenaars te investeren. Er is wat ons betreft dan ook geen aanleiding om het beleid in dezen te wijzigen. Ook voor de komende periode zal voor het opdrachtenbeleid een bedrag van f50.000,— per jaar geraamd blijven.

Fotografie-opdrachten

68

Overigens

De fotografie in Groningen komt de laatste tijd steeds meer in de belangstelling te staan. Die verhoogde aandacht was vooral duidelijk zichtbaar bij de Noorderlichtmanifestatie in november van het vorig jaar. Bij die gelegenheid werd duidelijk dat de fotografie in Groningen ondertussen op een heel hoog peil is komen te staan. De fotografie kent vele verschijningsvormen, van registrerend documentair tot haast abstracte beeldende kunst. Wij willen aan die ontwikkelingen in de fotografie bijdragen door een jaarlijkse fotografie-opdracht in te stellen. Om de verschillende gebieden van deze kunstvorm goed tot hun recht te laten komen, is er gekozen voor een samenwerking tussen het Centrum voor Architectuur en Stedebouw en het Centrum Beeldende Kunst.

Vanuit die samenwerking zal het ene jaar een opdracht verstrekt kunnen worden gericht op architectuur en stedebouw, terwijl het andere jaar het beeldende kunst-

aspect van de fotografie een grotere rol kan spelen. Bij de opdrachtverstrekking staat hoogwaardige artistieke kwaliteit voorop. Daarmee streven we naar een prikkelende en vernieuwende invloed op de fotografie, met name in het Noorden. Dat kan gerealiseerd worden door jaarlijks een bedrag van f30.000,— voor dit doel ter beschikking te stellen, alternerend gefinancierd door de Dienst Ruimtelijke Ordening (Centrum voor Architectuur en Stedebouw) en het Centrum Beeldende Kunst (uit het fotografie-opdrachtenbudget). We stellen concreet voor om voor het fotografie-opdrachtenbeleid jaarlijks f15.000,— in de cultuurbegroting op te nemen. Daarmee kan tweejaarlijks de 'beeldende kunst'-versie van de opdracht gefinancierd worden.

Repetitieruimten De Studio

Overigens

Van geheel andere orde dan hetgeen tot dusver aan bod kwam, is de bijdrage die vanuit de cultuursector geleverd zal gaan worden in de exploitatie van de repetitieruimten voor amateurs in De Studio aan de Akkerstraat. Bij de ontwikkeling van deze huisvesting voor de professionele theatermakers in onze stad, is de toen problematische situatie van repetitieruimten voor de amateursector in de planvorming betrokken. De oorspronkelijke kostenramingen moesten echter al vrij snel naar boven worden bijgesteld. Na het gereedkomen van De Studio bleek de vraag naar repetitieruimten voor amateurs, met name overdag, geringer dan verwacht. Dat kwam ondermeer doordat elders in de stad goedkope(re) ruimten werden aangeboden. Als gevolg daarvan ontstonden in de exploitatie van de oefenruimten aan de Akkerstraat tekorten. De

gemeente heeft zich destijds garant gesteld voor deze ruimten. Met hoofdhuurder De Voorziening zijn wij overeengekomen een bijdrage te leveren in de tekorten op die exploitatie. Het gaat hier om een bedrag van maximaal f25.000,— per kalenderjaar.

Hendrik de Vries-prijs en Cultuurprijs

In 1986 werd de **Hendrik de Vries-prijs** (opnieuw) ingesteld. Met de vorm die wij aan die prijs gaven, werd recht gedaan aan het dubbel kunstenaarschap van deze Groninger dichter en beeldend kunstenaar. Eens in de twee jaar wordt de prijs, groot f 10.000,—, uitgereikt, alternerend aan een schrijver/dichter en een beeldend kunstenaar. In de tussenliggende jaren wordt beurtelings aan een talentvolle jonge schrijver/dichter en een beeldend kunstenaar een stipendium van f5.000,— toegekend. In 1986 werd de eerste literaire prijs uitgereikt aan Bert Schierbeek. Het literaire stipendium werd in 1987 toegekend aan de jonge dichter Marc Reugebrink. Na de 'beeldende kunst-jaren' 1988 en 1989 (Daan van Golden en Alex Turkawska) is in 1990 de literaire prijs uitgereikt aan Willem Wilmink. De vele inzendingen voor de stipendia en de grote belangstelling voor de uitreiking van de prijs en de prijswinnaars geven aan dat de Hendrik de Vries-prijs alom positief wordt gewaardeerd. In 1991 zal weer een stipendium voor een talentvolle jonge schrijver worden uitgereikt.

Rond de **Cultuurprijs** ontstond het afgelopen jaar enige deining. Deze prijs, een initiatief van de Directie Cultuur, dreigde in 1990 niet te worden uitgereikt. Daarop werd met een storm van protest gereageerd. Uit die geluiden conclu-

deerden wij dat de 'Cultuurprijs van de gemeente Groningen' op grote steun uit het kunstenveld mocht rekenen. Dat was voor ons aanleiding om de tot nog toe wat informele procedure rond de toekenning van de prijs te veranderen. Sinds vorig jaar kent de Cultuurprijs een officiële jury. Na Dansgezelschap Reflex (1987), Frans Haks (1988) en Josja Hamann (1989), mochten in 1990 twee laureaten het podium betreden om het plastiek van Siebe Hansma in ontvangst te nemen. De winnaars waren de organisatoren van het Stadsmarkerings-project en 'What a wonderful World' (Niek Verdonk en Frank Mohr) en het Grand Theatre.

Orgelactiviteiten

71

Overigens

De stad Groningen heeft een bijzondere orgelcultuur met een lange traditie. In 'Structuur in cultuur' hebben wij die waardevolle plaats van de orgels in onze stad gehonoreerd door een post 'orgelbespeling' op te nemen. Daar was in de afgelopen periode f20.000,— mee gemoeid. De besteding van dat budget vindt jaarlijks plaats in overleg met de Stichtingen Avondtmusyck Martinikerk en Schip Martinikerk en het Comité Orgelconcerten Der Aa-kerk.

De Adviesraad stelt voor de post 'orgelbespeling' te wijzigen in 'orgelactiviteiten' en daarvoor een bedrag van f45.000,— te reserveren. Tegelijkertijd stelt men voor de vaste subsidieband met de drie genoemde stichtingen te verbreken. De Adviesraad is van mening dat de situatie waarin alleen deze instellingen verzekerd zijn van subsidie heroverwogen zou moeten worden. Men betreft daar tevens de omstandig-

heid bij dat er de laatste jaren ook door andere instellingen activiteiten als festivals, workshops en concoursen rond de orgels in de Martinikerk en de Der Aa-kerk worden georganiseerd.

Net als de Adviesraad hebben wij de afgelopen jaren gesignaleerd dat er een toename is van het aantal orgelactiviteiten. Wij onderschrijven het belang van de activiteiten rond de orgels in de binnenstadskerken. Daarom stellen wij uw raad voor het huidige budget met f10.000,— te verhogen. De post ‘orgelbespelingen’ zou vervolgens onder de naam ‘orgelactiviteiten’ verder door het leven kunnen gaan. Met die ophoging zal het budget voor dit doel in totaal f30.000,— groot zijn. Dat is minder dan het bedrag dat de Adviesraad ons adviseerde. Wij vinden het wenselijk een hoger budget voor orgelactiviteiten te reserveren. Het zou in onze visie echter onverstandig zijn om daar een budget in de ordegrootte die de Adviesraad aangaf voor apart te zetten. Orgelmanifestaties van grotere omvang en een eenmalig karakter zullen ook in de toekomst een beroep kunnen blijven doen op de incidentenpot. Met deze ophoging beogen wij vooral orgelactiviteiten met een meer structureel karakter te kunnen honoreren.

Noordpool/Stichting KOCO

Waar wij de afwegingen weergaven die wij met betrekking tot Stichting Jazz in Groningen maakten, brachten wij de huisvestingproblemen van het samenwerkingsverband van jazzmusici Noordpool al ter sprake. Er wordt thans een plan ontwikkeld om het achterstallig onderhoud aan het pand

van Noordpool weg te werken. In de dekking van de kosten van die operatie resteert een tekort van rond de ton. Wij willen uw raad voorstellen om een bedrag van f11.000,— per jaar voor dit doel ter beschikking te stellen. Door kapitalisatie van die bijdrage zijn de kosten van de verbouw gedekt.

Carillonbespeling

In 'Structuur in cultuur' namen wij de post Carillonbespeling pro memorie in de begroting op. Jaarlijks wordt uit de cultuurbegroting een bedrag van f32.000,— besteed voor de bespeling van het carillon van de Martinatoren. Met dat budget kunnen de salarislaster van de stadsbeiaardier en de bijkomende kosten gedekt worden. Het bedrag is echter niet toereikend om andere concerten op het carillon mogelijk te maken. De Stichting Martini Beiaard Groningen, de organisator van die concerten, hebben wij daarom voor dat doel steeds op incidentele basis gesubsidieerd. De Adviesraad Cultuur is van mening dat de bespeling van het carillon een belangrijke activiteit is waarvoor (gedeeltelijke) ondersteuning uit de gemeentelijke middelen noodzakelijk is. De Adviesraad stelt daarom voor de activiteiten van de Stichting Martini Beiaard Groningen onder te brengen bij de post 'carillonbespeling'. Wij onderschrijven deze visie van de Adviesraad; de concerten op het carillon vormen een wezenlijke aanvulling op de reguliere bespelingen. Ons voorstel aan uw raad houdt in dat wij een subnotering 'carillonbespelingen door gastbeiaardiers' aan de post 'carillonbespeling' toe zouden willen voegen. Wij koppelen daar een budget van f5.000,— aan.

Galerieënmanifestaties

Kort na het verschijnen van 'Structuur in cultuur' maakte Stichting De Zaak bekend dat men de activiteiten zou gaan beëindigen. Voor 'De Zaak' was in de afgelopen periode een bedrag van f20.000,— per jaar gereserveerd. Met behulp van dat vrijvallende budget hebben wij de afgelopen jaren een aantal gezamenlijke manifestaties van Groninger galerieën ondersteund. Dat initiatief heeft grote weerklank gevonden, zowel bij de organiserende galerieën als bij het publiek; de exposities in Korenbeurs en Der Aa-kerk trokken een grote belangstelling. Wij willen die lijn in de komende jaren graag voortzetten. Middels dit soort manifestaties kunnen de galerieën in onze stad worden ondersteund en meer onder de aandacht van het publiek gebracht. Wij stellen uw raad daarom voor om ook de komende periode een incidenteel budget van f20.000,— ter beschikking te stellen voor deze activiteiten.

De Adviesraad Cultuur

Al weer bijna vier jaar geleden veranderde de Culturele Raad voor de Gemeente Groningen in de Adviesraad Cultuur. Die verandering ging gepaard aan een wijziging in werkwijze en omvang van de raad. Over de activiteiten van de Adviesraad in de afgelopen periode zijn wij zeer te spreken. De Adviesraad adviseert op een heldere manier omtrent de subsidieverleningen uit de incidentenpot. Daarnaast heeft de Adviesraad een aantal adviezen uitgebracht over bredere beleidskwesties. Men is er de afgelopen jaren steeds beter in

geslaagd om de Adviesraad naar buiten toe te profileren. Daarmee wordt voor buitenstaanders de plaats van de raad in ons beleid veel duidelijker. De aandacht van de pers voor de activiteiten van de Adviesraad is toegenomen; op die manier worden debat en discussie over keuzes in het cultuurbeleid gestimuleerd en verlevendigd. De Adviesraad Cultuur werkt samen met het Beleidsbureau Cultuur, die samenwerking verloopt goed. Wat ons betreft is er dus geen enkele aanleiding om veranderingen voor te stellen in de huidige werkwijze en opzet van de Adviesraad.

Op ons verzoek bracht de Adviesraad het rapport 'Toetsing specifieke voorzieningen' uit. Daarin worden de activiteiten van een groot aantal instellingen inhoudelijk beoordeeld. Van dat rapport hebben wij met waardering kennisgenomen. De adviezen van de Adviesraad met betrekking tot de individuele instellingen hebben wij zwaar mee laten wegen in onze oordeelsvorming. Naast die inhoudelijke toetsing bracht de Adviesraad nog een aantal punten onder onze aandacht. De suggestie om 'kweekvijvers' in het culturele veld te creëren bespreken wij al elders. Op twee andere zaken, huisvesting en financieel beheer van en bij met name specifieke voorzieningen, zouden wij hier nog kort in willen gaan.

Huisvesting

De Adviesraad signaleert dat culturele instellingen in Groningen niet zelden te kampen hebben met problemen rond de huisvesting. Geschikte accommodatie is vaak (te) duur en er zijn nogal wat instellingen die nog steeds op

zoek zijn naar een passende werkruimte. De Adviesraad draagt samenwerking als oplossingsmogelijkheid aan. Als concreet voorbeeld noemt men daarbij een gezamenlijk muziekhuis voor de instellingen op muziekgebied. Wij willen die interessante gedachte verder onderzoeken op haalbaarheid. Verder zou naar de mening van de Adviesraad onderzocht kunnen worden in hoeverre binnen de Directie Cultuur facilitaire ondersteuning mogelijk is. Op dat punt hebben wij inmiddels oriënterend onderzoek gepleegd.

De uitkomst daarvan was dat zowel binnen De Oosterpoort als binnen de Stadsschouwburg ná voltooiing van de verbouw van De Oosterpoort en de daaraan gepaard gaande verhuizingen, een aantal kantoorruimten beschikbaar zouden kunnen komen. Die ruimten zouden gebruikt kunnen worden als kantoor voor aan de Schouwburg en De Oosterpoort gelieerde instellingen. Daarbij zou dan eventueel ook facilitaire ondersteuning een rol kunnen spelen. Wij willen de komende tijd de precieze wensen en verlangens van instellingen, die van die mogelijkheden gebruik zouden kunnen maken, gaan inventariseren. Tot slot wijst de Adviesraad op de specifieke problemen rond huisvesting in de sector beeldende kunst. Waar we spraken over de subsidiëring aan de Stichting Woon- en Werkruimten voor Kunstenaars, gaven wij al aan dat wij op dat terrein in de komende periode extra inspanningen zullen gaan leveren.

Financieel beheer

Vervolgens de opmerkingen van de Adviesraad over het financieel beheer bij de specifieke voorzieningen. Om tot verbetering van dat beheer te komen opperde de Adviesraad de mogelijkheid van het oprichten van een zogenaamde beheersstichting. Een dergelijke stichting zou een correcte financiële gang van zaken bij de instellingen kunnen garanderen. In de inleiding, waar wij spraken over structuur en instrumentarium in de komende periode, gaven wij al aan dat wij deze optie verder zullen onderzoeken. Daarbij staan wat ons betreft de wensen en verlangens van de instellingen zélf overigens centraal.

In dit hoofdstuk geven wij een samenvatting van de belangrijkste voornemens voor het cultuurbeleid in de periode 1992 tot en met 1995. Allereerst onderscheiden wij de twee doelstellingen die wat ons betreft het richtsnoer van handelen zullen zijn in de komende periode. Vervolgens bespreken wij de kaders waarin ons beleid gestructureerd is. Het gaat daarbij om de indeling in drie categorieën voorzieningen en de daaraan gekoppelde subsidiesystematiek. Tenslotte worden de inhoudelijke en financiële keuzes ten aanzien van de instellingen in de verschillende disciplines kort weergegeven.

78

Samenvatting en
financieel overzicht*Twee doelstellingen*

Wij willen de culturele potentie van Groningen beter benutten en zichtbaar maken. We willen dat cultuur in Groningen nog meer gaat bruisen. Kunstenaars moeten het gevoel krijgen dat ze welkom zijn in Groningen en dat daar ruimte is voor experiment en vernieuwing.

Wij willen graag dat nog meer mensen op een of andere wijze deelnemen aan cultuur. In dat verband zullen we de actieve kunstbeoefening in Groningen blijven ondersteunen. Verder zullen we proberen nieuwe wegen te vinden om vormen van cultureel isolement in onze stad op te heffen.

De bruisdoelstelling willen wij uitwerken door aandacht te besteden aan en ruimte te scheppen voor jong talent in Groningen, samenwerking en prikkelende projecten te stimuleren en de ontwikkeling in de kunsten te bevorderen.

Met de andere doelstelling willen wij komen tot een vergroting van de deelname aan cultuur. In dat streven past een grotere aandacht voor marketing en het doelgericht benaderen van publieksgroepen die weinig gebruik maken van de culturele voorzieningen in onze stad.

Categorisering in drie soorten voorzieningen

We blijven vasthouden aan de indeling in voorzieningen, zoals we die gaven in 'Structuur in cultuur':

kernvoorzieningen, die met een breed aanbod voor een breed publiek de basis leggen voor de culturele infrastructuur in onze stad;

specifieke voorzieningen, die door een specialisatie in produkt of doelgroep een specifieke kleuring geven aan het cultuurklimaat;

incidentele voorzieningen of activiteiten, die in principe eenmalig worden gerealiseerd, vaak via een projectmatige aanpak.

Subsidiesystematiek

Bij de drie genoemde categorieën horen de volgende subsidiemethodieken:

kernvoorzieningen maken in principe voor de **langere** termijn onderdeel uit van het beleid. Met deze instellingen worden **zelfbeheer-** of **budgetsubsiëeringscontracten** gesloten.

specifieke voorzieningen zijn bedoeld voor een **middellange** termijn. Deze instellingen krijgen in principe een financiële garantie voor vier jaar. Die garantie krijgt de gestalte van een **lichte vorm van budgetsubsiëering**.

incidentele voorzieningen hebben in principe een werkingsduur voor de **korte** termijn. Subsiëering geschiedt hier door het verstrekken van een **eenmalige bijdrage**.

De podiumkunsten

De **kernvoorzieningen** in de podiumkunsten blijven in de komende periode onveranderd: de **Stadschouwburg** (met **Het Kruithuis**) en **De Oosterpoort**. Specifieke voorzieningen in deze sector zijn voor de komende vier jaar: het Grand Theatre en de Stichting Grand Theatre Producties, Theater te Water, de Vooropleiding Theater, Santelli, Reflex,

Aidjamal, het Choreografenconcours en het Dansfestival, Stichting Jazz, de JazzMarathon, Noorderslag, Prime en Musica Antiqua Nova.

De **Stadsschouwburg** zal nog meer aandacht besteden aan de kwaliteitsdimensie, bijvoorbeeld in de vorm van highlights uit het (inter)nationale theateraanbod. Daarnaast blijven diverterende voorstellingen belangrijk. Verder zullen de stoelen en de zichtlijnen in het volgende seizoen aanzienlijk worden verbeterd.

Het Kruithuis zal zich meer gaan richten op margetheater en jeugdtheater. Bovendien zal Het Kruithuis onderdak gaan bieden aan workshops waarin jong talent zich kan ontwikkelen.

De Oosterpoort zal de lijn van de afgelopen jaren voortzetten. Dat houdt in dat blijvend aandacht wordt besteed aan een brede muziekprogrammering, cabaret, kleine dans en musicals. Daarnaast zullen pop en jazz, net als de niet-westerse muziek een belangrijke rol blijven spelen. De samenwerking met de JazzMarathon, Noorderslag en Prime heeft hoge prioriteit. Ook met lunchconcerten en concerten voor kinderen zal een bredere participatie worden bewerkstelligd.

Het **Grand Theatre** blijven wij de komende periode met f200.000,— per jaar subsidiëren als specifieke voorziening. Dat bedrag is bedoeld voor programmering en exploitatie van het pand. Over de voorgenomen verbouw zullen wij de raad afzonderlijk informeren.

De **Stichting Grand Theatre Producties** willen wij met ingang van 1992 jaarlijks met *f*75.000,— gaan subsidiëren. Met dat bedrag stellen wij deze stichting in staat als theaterwerkplaats voorstellingen te produceren.

Theater te Water zal door ons de komende vier jaar als specifieke voorziening met *f*30.000,— per jaar worden ondersteund. Met deze bijdrage is het gezelschap in staat de jaarlijkse producties te maken en de eigen organisatie een bredere basis te geven.

De bijdrage aan de **Vooropleiding Theater** willen wij voor de komende periode verhogen tot *f*60.000,— per jaar. Met die ophoging kan deze specifieke voorziening de kosten verbonden aan opleiding, producties en huisvesting dekken.

De **Firma Tip Top** zal binnenkort niet meer bestaan. In de plaats daarvan zullen de nieuwe gezelschappen **De Citadel** en **Holle Vaten** kindertheater gaan produceren. Wij kunnen over structurele ondersteuning van deze gezelschappen thans geen uitspraak doen. Subsidiëring zien wij hier vooralsnog vanuit de incidentele middelen.

Kindercircus Santelli kan voor de komende periode rekenen op subsidiëring als specifieke voorziening met een bedrag van *f*15.000,— per jaar.

Voor dansgezelschap **Reflex** willen wij de komende vier jaar *f*215.000,— op jaarbasis reserveren. Een uitbreiding van het budget van dit gezelschap zal van de kant van het Rijk moeten gaan komen.

Na een periode van grote financiële moeilijkheden lijkt **Caractère Dansensemble Aidjama**, mede door een forse bijdrage van onze kant, thans gered. Wij willen ons vertrouwen in dit dansgezelschap uitspreken door de jaarlijkse subsidie voor Aidjama te verhogen tot f50.000,—. Daarmee bieden wij het ensemble een gezonde financiële basis om op semi-professioneel niveau te kunnen functioneren.

Wij konden geen aanleiding vinden om **Foltz + Company** vanaf 1992 op een andere manier te subsidiëren dan we dat tot op heden deden. De subsidiëring aan Foltz zal op incidentele basis blijven geschieden.

Stichting Groningen Dansstad gaan wij vanaf 1992 als specifieke voorziening beschouwen. Met een jaarlijkse subsidie van f75.000,— zal deze instelling alternerend een choreografenconcours en een dansfestival organiseren.

Op het subsidie van **Stichting Jazz** willen wij voor de komende periode f26.000,— in mindering brengen. Voor de Stichting Jazz staat voor de jaren 1991 tot en met 1995 een jaarlijkse bijdrage van f50.000,— genoteerd.

Vanaf 1992 wordt de **JazzMarathon** beschouwd als een specifieke voorziening. Voor dit jazzfestival willen wij een bijdrage van f40.000,— per jaar beschikbaar stellen.

Ook de popmanifestatie **Noorderslag** willen wij voor de komende periode als specifieke voorziening beschouwen. We koppelen daar een jaarlijks subsidiebedrag van f20.000,— aan.

De stichtingen **Musica Antiqua Nova** en **Prime** leveren een aantrekkelijke aanvulling op het aanbod in oude en moderne klassieke muziek. Beide instellingen worden de komende vier jaar als specifieke voorziening gesubsidieerd met elk een jaarlijkse bijdrage van f20.000,—.

De beeldende kunst en de musea

84

Samenvatting en
financieel overzicht

In de beeldende kunstsector zijn het **Groninger Museum** en het **Centrum Beeldende Kunst** de **kernvoorzieningen**.

Specifieke voorzieningen voor de komende periode zijn: Stichting Woon- en Werkruimten voor Kunstenaars, het Scheepvaartmuseum, De Salon en de Folkingerstraat Synagoge.

Het **Groninger Museum** draagt met een eigenzinnige artistieke koers belangrijk bij aan onze bruisdoelstelling. We verwachten van het museum echter in de komende jaren ook een grotere inzet op het gebied van de publieksparticipatie. De nieuwe huisvesting van het museum zal daarvoor goede mogelijkheden kunnen bieden.

Het **Centrum Beeldende Kunst** zal zich gaan beraden op haar huidige takenpakket. Los van de uitkomsten daarvan zal er worden gewerkt aan een vergroting van de participatie met name op het vlak van de eigen exposities en de Kunstuitleen. Die exposities zullen overigens ook bijdragen aan onze bruisdoelstelling.

Met de **Stichting Woon- en Werkruimten voor Kunstenaars** zijn wij in gesprek over een opknopbeurt voor de panden die men in beheer heeft. Tegelijkertijd onderzoeken wij de mogelijkheden om die panden over te dragen aan een woningbouwvereniging. In afwachting van de uitkomsten van die operatie blijven wij de WWK als specifieke voorziening beschouwen met een jaarlijks subsidie van f58.000,—.

Het **Scheepvaartmuseum** bevindt zich in lastige financiële omstandigheden. Samen met de provincie Groningen zullen wij onderzoeken hoe het voortbestaan van dit museum gegarandeerd kan worden. In afwachting van de uitkomsten van dat onderzoek blijven wij het Scheepvaartmuseum met f140.000,— per jaar ondersteunen.

De Salon werd tot op heden op incidentele basis ondersteund. Voor de komende periode bieden wij deze instelling een garantie van f20.000,— per jaar.

In de komende vier jaar beschouwen wij **Pictura** niet meer als specifieke voorziening. Subsiëring aan deze instelling zou vanuit incidentele middelen moeten geschieden.

Het nieuwe **Grafisch Museum** hebben wij onlangs een startsubsidie en een grote bijdrage voor achterstalig onderhoud verschaft. Andere bijdragen zullen in de komende periode incidenteel afweegbaar zijn.

Film en video

In de film- en videosector is de bemoeienis van de gemeente vooral van aanvullend en marktcorrigerend karakter. Twee specifieke voorzieningen spelen in deze discipline een belangrijke rol: **Stichting Liga '68** en het **Filmfestival**.

86

Samenvatting en
financieel overzicht

Liga '68 blijven wij de komende periode als specifieke voorziening beschouwen. Wij reserveren voor deze instelling een bedrag van f100.000,— per jaar.

Er zal worden onderzocht op welke manier in de komende vier jaar een vervolg gegeven kan worden aan het Groninger Film Festival. In afwachting van definitieve voorstellen daarvoor willen we alvast wel f15.000,— per jaar voor dit doel beschikbaar houden.

De letteren en het bibliotheekwerk

De belangrijkste instelling op dit terrein is de **Openbare Bibliotheek Groningen**. De bibliotheek blijft onveranderd een **kernvoorziening**. Wij verwachten in de ko-

mende periode een grote bijdrage van de bibliotheek aan onze participatiedoelstelling. De filialen in de wijken spelen daarin wat ons betreft een grote rol. Met de nieuwe centrale vestiging in de Oude Boteringestraat zal de bibliotheek ook grote mogelijkheden hebben om bij te dragen aan onze bruisdoelstelling. De samenwerking tussen de bibliotheek en de Provinciale Bibliotheekcentrale zal een besparing van drie ton opleveren.

Met ingang van 1992 beschouwen wij de literaire manifestaties **Herfstschrift** en **Doe Maar Dicht Maar** als **specifieke voorziening**. We koppelen daar een bedrag van f20.000,— per jaar aan.

De jaarlijkse **Van der Leeuw-lezing** hebben wij altijd vanuit de incidentenpot ondersteund. Wij willen die lijn de komende periode voortzetten.

87

Samenvatting en
financieel overzicht

Amateuristische kunstbeoefening en kunstzinnige vorming

De **Stichting Kunstzinnige Vorming Groningen** blijven wij in deze sector beschouwen als **kernvoorziening**. In ons streven naar een vergroting van de deelname aan de actieve kunstbeoefening speelt de SKVG een cruciale rol. Met name op het vlak van de ondersteuning van de amateuristische kunstbeoefening heeft de SKVG haar takenpakket aanmerkelijk uitgebreid. Om het toegenomen aantal activiteiten te ondersteunen stellen wij voor het budget van de SKVG met ingang van 1992 op te hogen met f14.000,—. De gevolgen van de wettelijke

salarismaatregelen zullen in de subsidie aan de SKVG worden verwerkt.

Het project **Cultuur op school** is een succes geworden. Wij bepleiten daarom benoeming tot specifieke voorziening van deze activiteit voor de komende vier jaar. De tot op heden incidentele gemeentelijke bijdrage zouden wij daarbij op f50.000,— per jaar willen bepalen. De praktische uitvoering van dit project zou kunnen worden aangehaakt aan de afdeling bemiddeling van de SKVG.

De nieuwe **amateurregeling** is nu drie jaar in werking. De ervaringen met deze verordening zijn positief. Het budget voor subsidiëring van amateurverenigingen blijft f280.000,—.

Overigens

De afgelopen jaren is vanuit de **incidentenpot** een groot aantal activiteiten gesubsidieerd. Een aantal daarvan was jaarlijks terugkerend. Een groot deel van die 'structurele gebruikers' wordt nu een garantie voor vier jaar gegeven. De feitelijke echt 'vrije' bestedingsruimte van de incidentenpot neemt daardoor met circa een ton toe. Het budget zal vanaf 1992 f300.000,— gaan bedragen.

Het budget voor **opdrachtenbeleid** blijft ongewijzigd; voor dit doel is jaarlijks f50.000,— beschikbaar.

Nieuw is de post **fotografie-opdrachten**. In samenwerking met het Centrum voor Architectuur en Stede-

bouw kan straks een jaarlijkse opdracht worden verstrekt. We nemen daarvoor jaarlijks *f*15.000,— op.

In de exploitatietekorten van de **amateur-ruimten** in De Studio zullen wij jaarlijks maximaal *f*25.000,— gaan bijdragen.

De **Hendrik de Vries-prijs** en de **Cultuur-prijs van de gemeente Groningen** trekken terecht veel belangstelling. Er is geen enkele aanleiding om het beleid rond deze prijzen te wijzigen.

Voor de **orgelactiviteiten** zouden we vanaf 1992 *f*10.000,— extra willen gaan uittrekken. Het incidenteel besteedbare budget voor dit doel komt daarmee op *f*30.000,—.

De renovatie van het pand van **Noordpool/Stichting KOCO** vergt een jaarlijkse kapitaalslast van *f*11.000,—.

Voor **carillonbespelingen** door gastbeaarders reserveren wij een jaarlijks bedrag van *f*5.000,—.

Het budget voor **galerieënmanifestaties** blijft gehandhaafd.

De **Adviesraad Cultuur** functioneert naar onze mening uitstekend. Er is geen enkele aanleiding om wijzigingen voor te stellen in werkwijze en/of opzet van dit adviesorgaan. Een aantal suggesties van de Adviesraad zal door ons nader worden onderzocht.

Begroting 'Het Pamflet'

	Huidige periode	Wijzigingen	Nieuwe periode
Kernvoorzieningen			
Centrum Beeldende Kunst	1.033.000,—		
Groninger Museum	2.377.000,—	*325.000,—	
Oosterpoort	1.992.000,—		
Openbare Bibliotheek	8.037.000,—	*150.000,—	
Stadsschouwburg	1.950.000,—		
SKVG	986.000,—	14.000,—	
Specifieke voorzieningen			
Aidjamal	26.000,—	24.000,—	50.000,—
Cultuur op school		50.000,—	50.000,—
De Salon		20.000,—	20.000,—
Filmfestival	15.000,—		15.000,—
Grand Theatre	200.000,—		200.000,—
Grand Theatre Producties		75.000,—	75.000,—
Groningen Dansstad		75.000,—	75.000,—
Herfstschrift / Doe Maar			
Dicht Maar		20.000,—	20.000,—
JazzMarathon		40.000,—	40.000,—
Liga '68	100.000,—		100.000,—
Musica Antiqua Nova		20.000,—	20.000,—
Noorderslag		20.000,—	20.000,—
Pictura	9.000,—	-9.000,—	0,—
Reflex	215.000,—		215.000,—
Santelli	11.000,—	4.000,—	15.000,—

	Huidige periode	Wijzigingen	Nieuwe periode
Scheepvaartmuseum	140.000,—		140.000,—
Stichting Jazz	76.000,—	-26.000,—	50.000,—
Stichting Prime		20.000,—	20.000,—
Stichting WWK	58.000,—		58.000,—
Synagoge	60.000,—	-15.000,—	45.000,—
Theater te Water		30.000,—	30.000,—
Vooropleiding Theater	30.000,—	30.000,—	60.000,—

Incidentele voorzieningen

Amateurregeling	280.000,—		280.000,—
Carillonbespeeling		5.000,—	5.000,—
Fotografie-opdrachten		15.000,—	15.000,—
Galerieënmanifestaties	20.000,—		20.000,—
Incidentenpot	468.000,—	-168.000,—	300.000,—
Opdrachtenbeleid	50.000,—		50.000,—
Orgelactiviteiten	20.000,—	10.000,—	30.000,—
Repetitieruimten Studio		25.000,—	25.000,—
Sinterklaassprookje	10.000,—	-10.000,—	0,—

Buiten categorisering

Hendrik de Vries	PM		PM
Noordpool / KOCO		11.000,—	11.000,—
		<u>280.000,—</u>	

* planmatige ophoging i.v.m. beider nieuwbouw

